



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
О РАДУ СУДОВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
ЗА 2019. ГОДИНУ

Београд, март 2020. године

САДРЖАЈ

I УВОД.....	1
II ПРЕДМЕТИ РЕШЕНИ У 2019. ГОДИНИ	5
III НОВИ ПРЕДМЕТИ ПРИМЉЕНИ У 2019. ГОДИНИ	8
IV НЕРЕШЕНИ ПРЕДМЕТИ НА КРАЈУ 2019. ГОДИНЕ.....	12
V ОДНОС ПРИМЉЕНИХ, РЕШЕНИХ И НЕРЕШЕНИХ ПРЕДМЕТА	15
VI ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА.....	18
VII СТАРИ ПРЕДМЕТИ.....	24
VIII РЕШЕНИ СТАРИ ПРЕДМЕТИ.....	26
IX СТРУКТУРА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА У 2019. ГОДИНИ	27
X СТРУКТУРА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕМЕТА ПО ВРСТИ СУДА И СУДЕЋИМ МАТЕРИЈАМА.....	28
XI ПОСЕБНЕ ВРСТЕ СПОРОВА.....	38
XII ПРИМЕНА НОВОГ ЗАКОНА О ИЗВРШЕЊУ И ОБЕЗБЕЂЕЊУ ИЗ 2016. ГОДИНЕ И ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗИО КОЈИ ЈЕ СТУПИО НА СНАГУ 3.8.2019. ГОДИНЕ.....	46
XIII КВАЛИТЕТ	51
XIV ДУЖИНА ТРАЈАЊА СУДСКОГ ПОСТУПКА У ИНСТАНЦИ	52
XV ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕШНОСТИ ПРЕМА СЕПЕЖ-у (С Е Р Е Ј).....	54
ЗАКЉУЧЦИ.....	58
ПРИЛОГ	61



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Су I - 1 34//2020
24.02.2020. године
Београд

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ СВИХ СУДОВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА 2019. ГОДИНУ

Судови су самостални и независни државни органи који штите слободу и права грађана, законом утврђена права и интересе правних субјеката и обезбеђују уставност и законитост.

I УВОД

Судска власт је јединствена, а судови су самостални и независни у свом раду и суде на основу Устава, закона и других општих аката, када је то предвиђено законом, општеприхваћених правила међународног права и потврђених међународних уговора.

Основна подела судова је на судове опште и посебне надлежности.

Судови опште надлежности су основни судови, виши судови, апелациони судови и Врховни касациони суд.

Судови посебне надлежности су привредни судови, Привредни апелациони суд, прекршајни судови, Прекршајни апелациони суд и Управни суд.

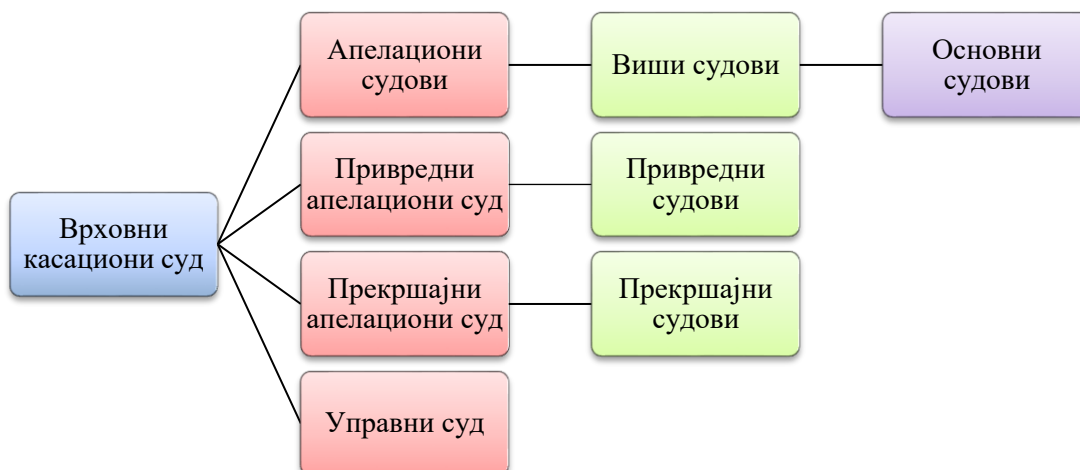
Врховни касациони суд је највиши суд у Републици Србији и он је непосредно виши суд за Привредни апелациони суд, Прекршајни апелациони суд, Управни суд и апелациони суд.

Поред Врховног, Привредни апелациони суд, Прекршајни апелациони суд и Управни суд су судови републичког ранга.

У Републици Србији од 1. јануара 2014. године постоји укупно 159 судова, од којих као првостепени поступају 66 основних судова, 25 виших, 16 привредних, 44 прекршајна суда и Управни суд. Виши судови поступају и као другостепени, а поред њих има и

четири апелациона суда, Привредни апелациони и Прекршајни апелациони суд - као судови другог степена.

За територију АП Косово и Метохија, до доношења посебних прописа, радила су три суда: Прекршајни суд у Косовској Митровици, Виши суд у Косовској Митровици и Основни суд у Косовској Митровици.



Према подацима Високог савета судства на дан 31.12.2019. године, у свим судовима у Републици Србији, Одлуком ВСС било је одређено **3.022** судијских места, од ког броја је било попуњено **2.703**, а ефективно је у судовима поступало **2.531** судија.

БРОЈ СУДИЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ НА ДАН 31.12.2019.

Суд	Број судија по одлуци Високог савета судства	Број попуњених места	Број судија из извештаја о раду суда за период 01.01. - 31.12.2019.
Врховни касациони суд	46	44	33
Управни суд	51	50	41
Привредни апелациони суд	41	39	31
Прекршајни апелациони суд	65	58	58
Апелациони судови	240	231	199
Виши судови	413	375	340
Основни судови	1.446	1.243	1.168
Привредни судови	179	148	152
Прекршајни судови	541	515	509
УКУПНО:	3.022	2.703	2.531

Табела бр. 1

У 2019. години је, као и предходне две године, у судском систему поново било непопуњених судијских места (264 - 2017, 411 - 2018. и 319 у 2019.), прво као последица забране избора нових судија коју је изрекао Уставни суд и усаглашавања прописа о избору судија, а потом због имплементације измењених правила о избору судија на трогодишњи период, полагања тестова од стране великог броја пријављених кандидата и сл.

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД БРОЈА СУДИЈА ЗА ПЕРИОД 2018.-2019.

Суд	Број судија по одлуци Високог савета судства		Број попуњених места		Број судија из извештаја о раду суда	
	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.
Врховни касациони суд	46	46	41	44	34	33
Управни суд	51	51	48	50	36	41
Привредни апелациони суд	41	41	41	39	34	31
Прекршајни апелациони суд	65	65	62	58	54	58
Апелациони судови	240	240	216	231	200	199
Виши судови	399	413	356	375	308	340
Основни судови	1.438	1.446	1.206	1.243	1.140	1.168
Привредни судови	178	179	162	148	147	152
Прекршајни судови	541	541	456	515	465	509
УКУПНО:	2.999	3.022	2.588	2.703	2.418	2.531

Табела бр. 2

Просечна старост судија у Републици је 52 године. Функцију судије вршило је 762 мушкараца и 1.941 жена (укупно 2.703 судија). До 40 година било је 321 судија, од 40 до 50 година - 752 судија, од 50 до 60 година – 1.164 судија, а преко 60 година 466 судије.

Неповољну старосну структуру судија треба отклонити будућим системским решењима, редовним и благовременим попуњавањем упражњених судијских места, да би се обезбедио стручни и искуствени континуитет у обављању судијске функције.

ПРИКАЗ БРОЈА СУДИЈА У СУДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
КОЈЕ СУ ЕФЕКТИВНО ПОСТУПАЛЕ – ИЗ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ СУДА

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
УКУПАН БРОЈ СУДИЈА	2.380	2.652	2.595	2.522	2.569	2.586	2.418	2.531
БРОЈ СУДИЈА - БЕЗ СУДИЈА У ИЗВРШНОЈ МАТЕРИЈИ	2.165	2.365	2.331	2.256	2.299	2.301	2.135	2.240
БРОЈ СУДИЈА - У ИЗВРШНОЈ МАТЕРИЈИ	215	287	264	266	270	285	283	291

Табела бр. 3



Графикон бр. 1

У судском систему било је, према подацима Високог савета судства, ангажовано и **10.685** судског особља, просечне старости **44** године. Од тога је било: **1.634** судијских помоћника (просечне старости 39 година), **6.055** државних службеника (просечне старости 45 година) и **2.996** намештеника (просечне старости 47 година).

Смањење броја запослених у судовима резултат је вишегодишње забране запошљавања, која је и даље на снази, и споријег попуњавања упражњених радних места по важећим систематизацијама, што додатно увећава обим послова која обављају запослени који су остали у систему.

Према Закону о буџету за 2019. годину сви судови се финансирају из буџета са **24.506.060.000,00** динара. У односу на целокупан буџет Републике Србије за 2019. годину од **1.269.091.337.000,00** динара расходи за судове су **1,93%**, што је повећање у односу на 2018. годину када се за судове из буџета издвајало **1,89%** док је од тога за Врховни касациони суд из буџета издвојено **533.607.000,00** динара.

II ПРЕДМЕТИ РЕШЕНИ У 2019. ГОДИНИ

Током 2019. године сви судови у Републици Србији решили су **2.268.769** предмета, а ефективно је поступало **2.531** судија.

У односу на 2018. годину укупно је мање решено **30.101** предмета што је последица пре свега мањег броја решених "Ив" предмета, због очекиваних системских мера из Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, који је ступио на снагу 3.8.2019. године, а који се примењује од 1.1.2020.године.

Повећан број решених предмета у ранијем периоду (од 2012. године па надаље) био је резултат системских законских интервенција у извршном поступку, уједначавања судске праксе у репетитивним предметима (кроз решавање спорних правних питања од стране Врховног касационог суда и усаглашавања судија апелационих судова на заједничким састанцима), као и повећаног ангажовања судија на решавању нарочито старих предмета.

У **2019.** години је укупан број решених предмета извршења смањен, јер се ефекат нових изванредних системских интервенција на решавање ових предмета очекује тек у 2020. години у пуном обиму, али је, **не рачунајући предмете извршења, укупан број решених предмета на прошлогодишњем нивоу, што представља позитивну тенденцију, иако је прилив предмета био већи у односу на 2018. годину, а у судском систему је било мање судија од оног броја који је утврдио Високи савет судства.**

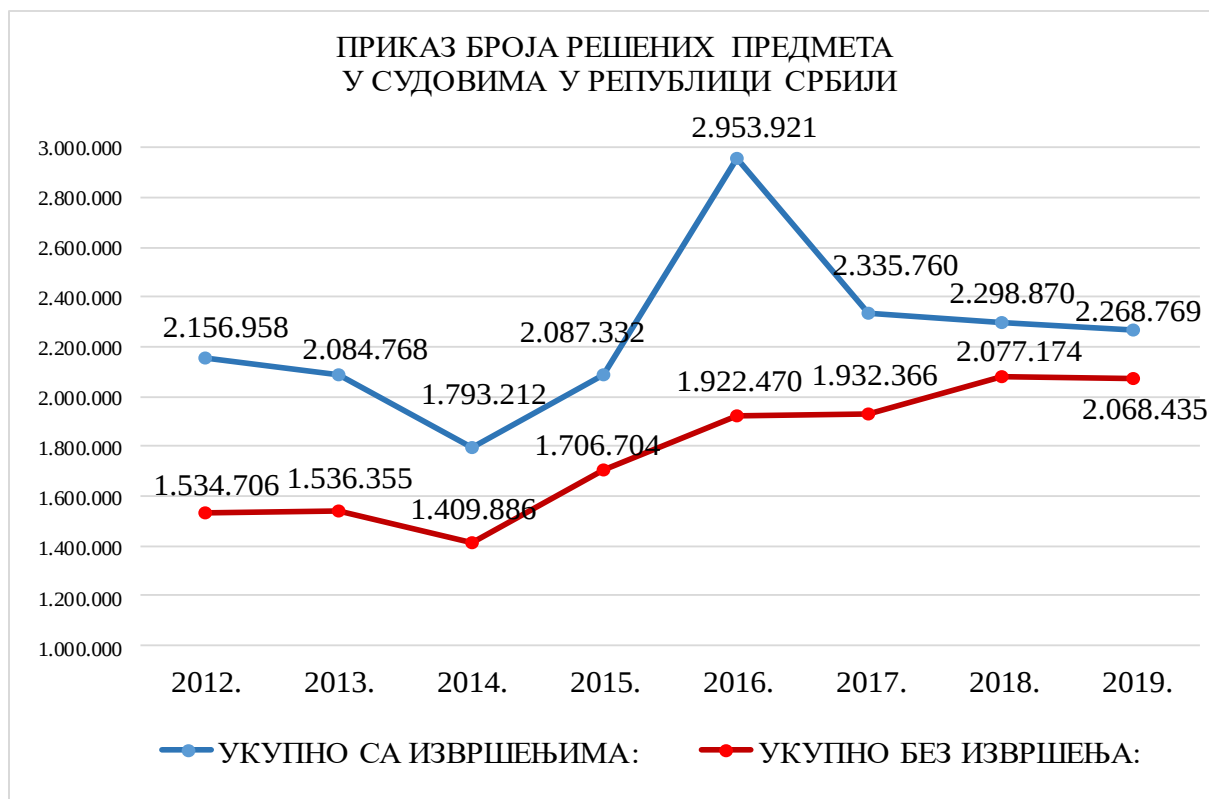
ПРИКАЗ БРОЈА РЕШЕНИХ ПРЕДМЕТА У СУДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - СВИ ПРЕДМЕТИ	2.156.958	2.084.768	1.793.212	2.087.332	2.953.921	2.335.760	2.298.870	2.268.769
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - БЕЗ ИЗВРШЕЊА	1.534.706	1.536.355	1.409.886	1.706.704	1.922.470	1.932.366	2.077.174	2.068.435
Основни судови- И+ИВ	532.377	484.446	326.400	322.994	970.292	350.008	169.745	147.171
Привредни судови - сва извршења	89.875	63.967	56.926	57.634	61.159	53.386	51.951	53.163

Табела бр. 4

Табела приказује упоредни преглед кретања броја решених предмета у свим судовима у Републици Србији од 2012. до 2019. године са и без предмета извршења.

Из доњег графикана уочљив је тренд – константног повећања броја решених предмета у свим судовима у Републици, не рачунајући извршења, па је тако задње три године решавано, у судећим материјама, годишње око 500.000 предмета више него 2012. године, када је ефективно поступало 2.380 судија, док је у 2019. године поступало 2.531. судија.



Графикон бр. 2

Осим тога, у **2019.** години, у основним судовима решено је и **401.549** предмета по захтевима грађана за оверу потписа, рукописа и преписа (који нису у надлежности јавних бележника), издавање уверења и др., а у вишим судовима решено је још **33.560** предмета овакве врсте. У прекршајним судовима решено је **874.728** оваквих предмета. По овим претметима поступа судска администрација под надзором судија, што чини још укупно **1.309.837** предмета које су судови решили у **2019.** години, који се не приказују у табелама у овом извештају као решени предмети.

У складу са Препоруком Р 86 (12) Комитета министара земљама чланицама СЕ за растерећење судова, чл. 30а и 110а Закона о ванпарничном поступку и члана 98. Закона о јавном бележничтву, у **2019.** години су основни судови уступили јавним бележницима, као поверене послове и **122.708** оставинских предмета (од укупно **134.226** примљених "О" предмета у основним судовима) и то 55.005 ради састављања смртовница и 67.703 ради спровођења оставинске расправе.

Највећи број предмета у 2019. години решен је у основним и прекршајним судовима, а приказ учешћа осталих судова у укупном броју решених предмета је знатно мањи – следе виши судови и привредни судови, као што произлази из следећег приказа.



Графикон 3.

III НОВИ ПРЕДМЕТИ ПРИМЉЕНИ У 2019. ГОДИНИ

Упоредни подаци о новим предметима примљеним у свим судовима у Републици Србији (прилив нових предмета и предмета који су поново у раду, а били су раније разведени као решени) указује на знатно повећање прилива у периоду од 2015. до 2019. године.

Очекивани прилив према показатељима у периоду од 2012. до 2014. године био је, без предмета извршења, на нивоу од око 1.500.000 предмета годишње. Међутим, у 2015. години судови су примили 1.902.475 предмета, што је 415.849 више у односу на 2014. годину, и у односу на очекивања. У 2016. години прилив је поново био изнад очекиваног, па чак и изнад оног оствареног у 2015. години. У 2017. години примљено је 1.918.007 нових предмета (без предмета извршења), а 2018. године 1.983.368, што је био највећи број примљених предмета посматрано од 2012. године. У **2019.** у свим судовима у Републици Србији примљено је највише предмета до сада **-2.116.339**, не рачунајући предмете извршења. Тако је, укупно гледано, **за последње четири године у судски систем ушло преко два милиона предмета више од очекиваног годишњег прилива**, а то је утицало на остварење планираних циљева из [стратешких докумената Врховног касационог суда](#) за решавање старих предмета (не рачунајући извршења).

Највећи број предмета у 2019. години примили су основни и прекршајни судови, а за њима следе виши, привредни и апелациони судови.

У односу на ранији период, највеће оптерећење новим предметима било је у основним судовима у Републици.

Основни судови имају од 2014. године повећан прилив, тако да су до 2016. године примали преко 200.000 предмета више на годишњем нивоу од планираног. Тај тренд је настављен и у 2017. години, с обзиром на то да је 2016. године примљено 949.856 предмета, а у 2017. години 1.060.980. У 2018. години примљен је такође велики број предмета 959.107, без обзира на смањење броја предмета извршења због искључиве надлежности јавних извршитеља у принудној наплати комуналних потраживања, док је у **2019.** години примљено у основним судовима **1.067.405** нових предмета, преко 100.000 предмета више него 2018. године.

У **прекршајним судовима** је од 2014. до 2016. године примано годишње такође по 200.000 предмета више од очекиваног али је тај тренд заустављен 2017. године. У 2018. је у прекршајним судовима у Републици примљено 597.666 предмета, а у **2019.** години - **632.715**, што је било поновно повећање прилива и повећање оптерећења судија.

Виши судови су у 2017. примили највише предмета у односу на предходни период. У 2016. виши судови су имали прилив од 147.977 предмета, а у 2017. години 212.212 предмета. Ово повећање прилива односило се, пре свега, на првостепену грађанску материју, јер је пред свим вишим судовима у Републици било поднето 56.342 тужбе од стране резервиста који су као припадници оружаних снага били мобилисани за време

ратног стања 1999. године, за оспоравање закључка Владе о помоћи резервистима са територије седам неразвијених општина на југу Србије. Иако се ради о репетитивним предметима који се могу решавати на основу *тзв. пилот одлуке*, било је неопходно, ради јединствене примене права, решити, сагласно правилима из члана 180. Закона о парничном поступку, спорна правна питања у погледу правне природе ових спорова и постојања судске јурисдикције за њихово решавање, у случају кад нема опредељеног захтева ни за исплату ратних дневница нити за накнаду нематеријалне штете.

У 2018. године у вишим судовима поново је примљен велики број предмета **255.040** предмета, што је за 42.828 предмета више него 2017. године, по којима је поступало 352 судија. Судије виших судова су тада савладале прилив нових предмета, али је и у **2019.** години у вишим судовима савладан прилив иако је поново примљено 248.561 предмета.

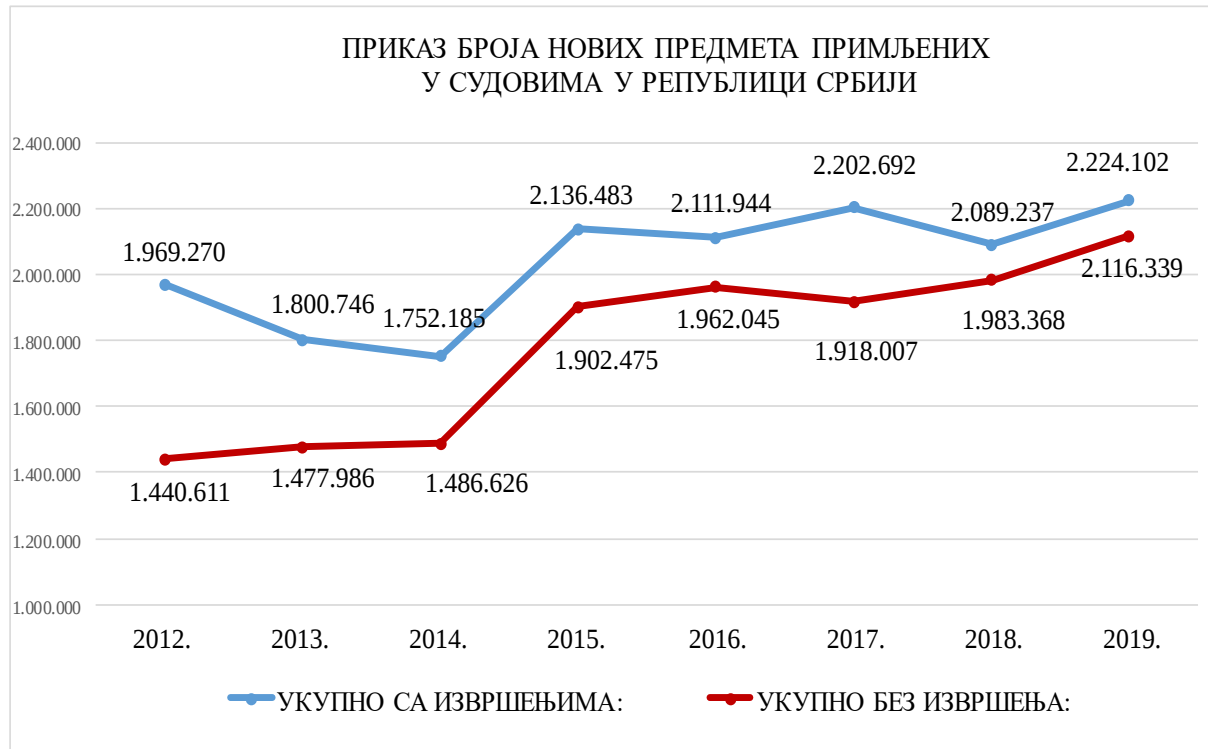
Истоврсни предмети су у поступку по жалби оптеретили повећаним приливом и **апелационе судове**, с тим што су, апелациони судови - који су примили **61.246** предмета, савладали прилив и успели да смање број нерешених предмета пренетих у 2019. годину.

Посебну категорију предмета у повећаном приливу чине предмети **Управног суда**, због континуираног проширења надлежности новим законима (реституција – цивилна и конфесионална, заштита права из радних односа запослених у локалној самоуправи, изборни предмети...) и повећања броја предмета у класичним областима управног права. **Неопходно је због тога предузети системске мере за реформисање управног судства и увођење двостепености/вишестепености у систем управноправне заштите да би он био што ефикаснији.**

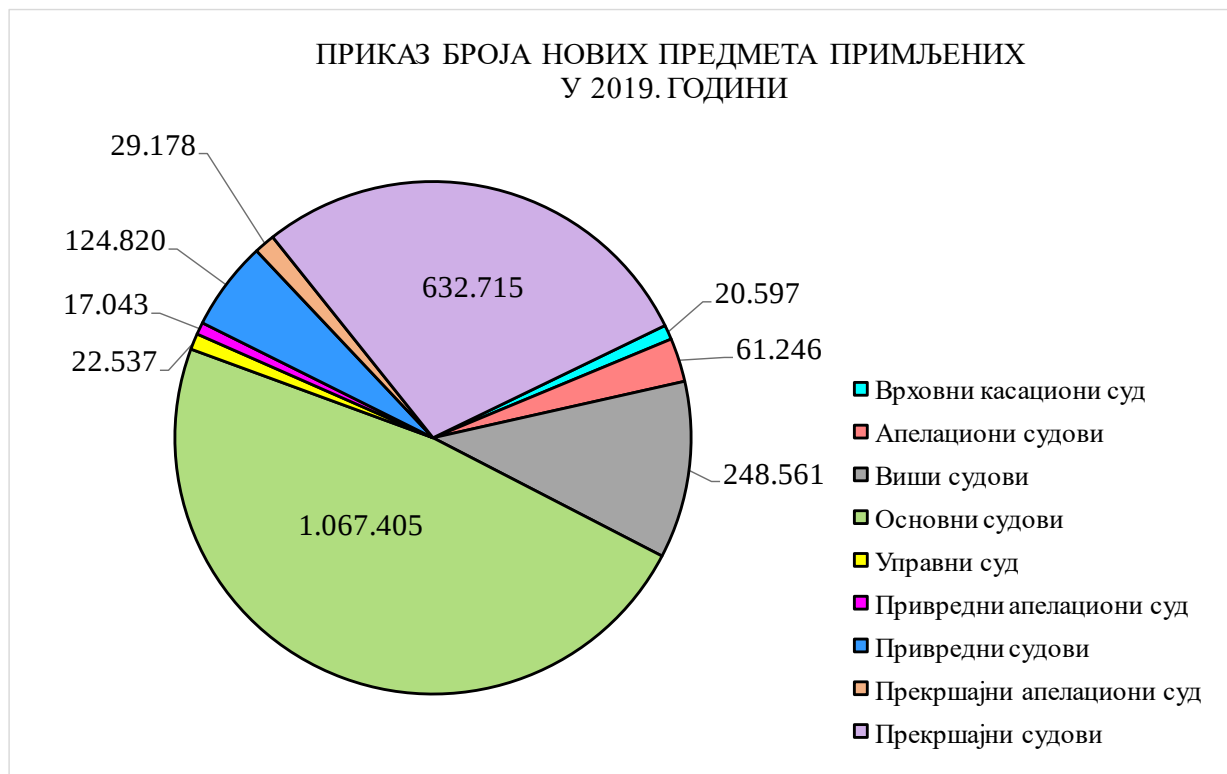
ПРИКАЗ БРОЈА НОВИХ ПРЕДМЕТА ПРИМЉЕНИХ У СУДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - СВИ ПРЕДМЕТИ	1.969.270	1.800.746	1.752.185	2.136.483	2.111.944	2.202.692	2.089.237	2.224.102
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - БЕЗ ИЗВРШЕЊА	1.440.611	1.477.986	1.486.626	1.902.475	1.962.045	1.918.007	1.983.368	2.116.339
Основни судови- И+ИВ	457.757	261.695	212.516	181.211	104.648	241.677	61.409	62.689
Привредни судови - сва извршења	70.902	61.065	53.043	52.797	45.251	43.008	44.460	45.074

Табела 5.

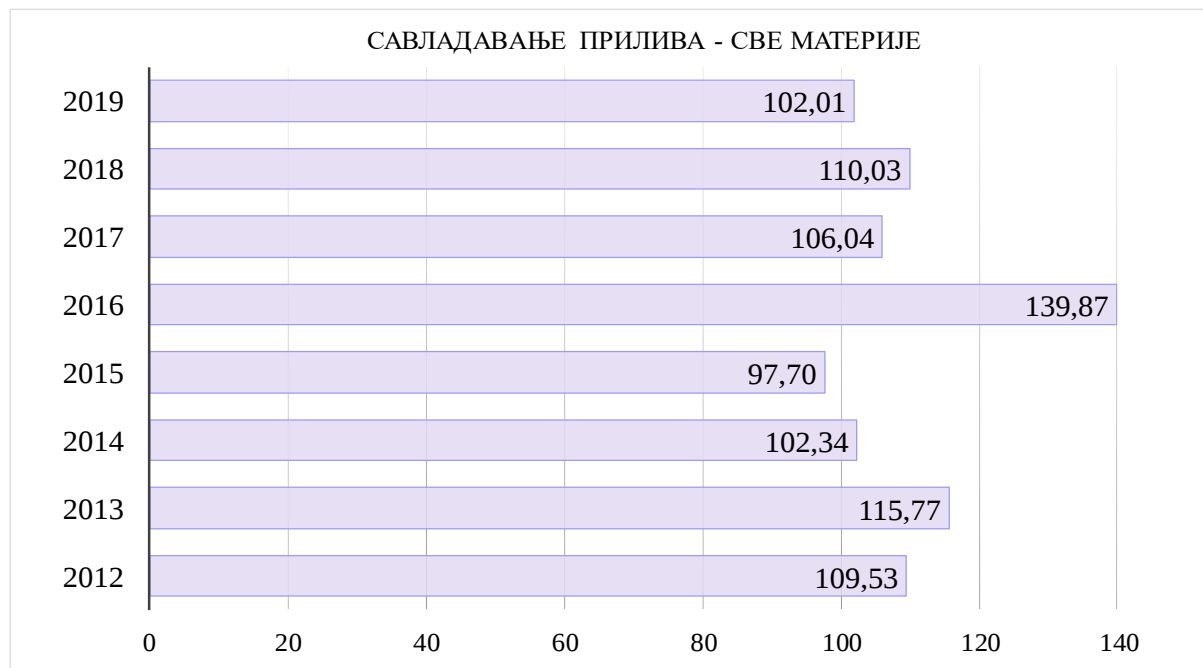


Графикон 4.

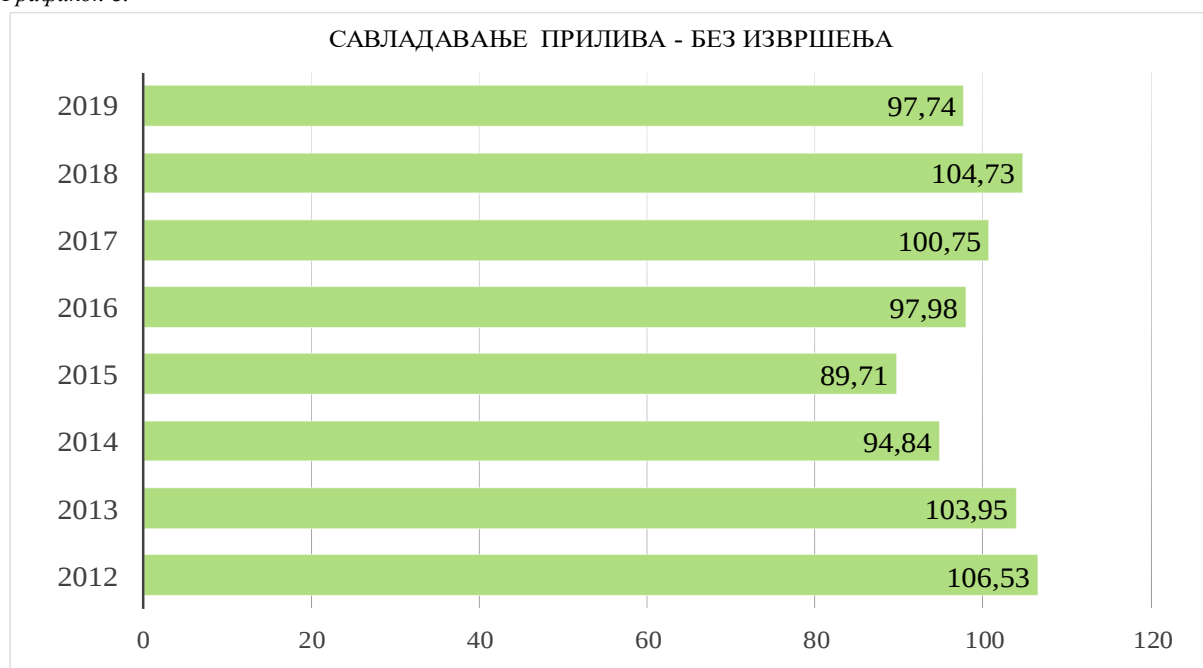


Графикон 5

Савладавање прилива у свим материјама у 2019. години од 102,01 % и око 97,74% у судећим материјама, указује да је судски систем и са постојећим капацитетима већином апсорбовао неочекивано повећање прилива нових предмета, посебно у основним и прекршајним судовима, иако је било изабрано мање судија од броја судија утврђеног одлукама ВСС, али би за још ефикасније поступање судова, нарочито за решавање старих предмета, било неопходно отклонити ове системске недостатке који отежавају рад судова и судија. Правовременим избором судија, попуњавањем упражњених судијских места и укидањем забране запошљавања у судовима остварили би се знатно бољи резултати.



Графикон 6.



Графикон 7.

IV НЕРЕШЕНИ ПРЕДМЕТИ НА КРАЈУ 2019. ГОДИНЕ

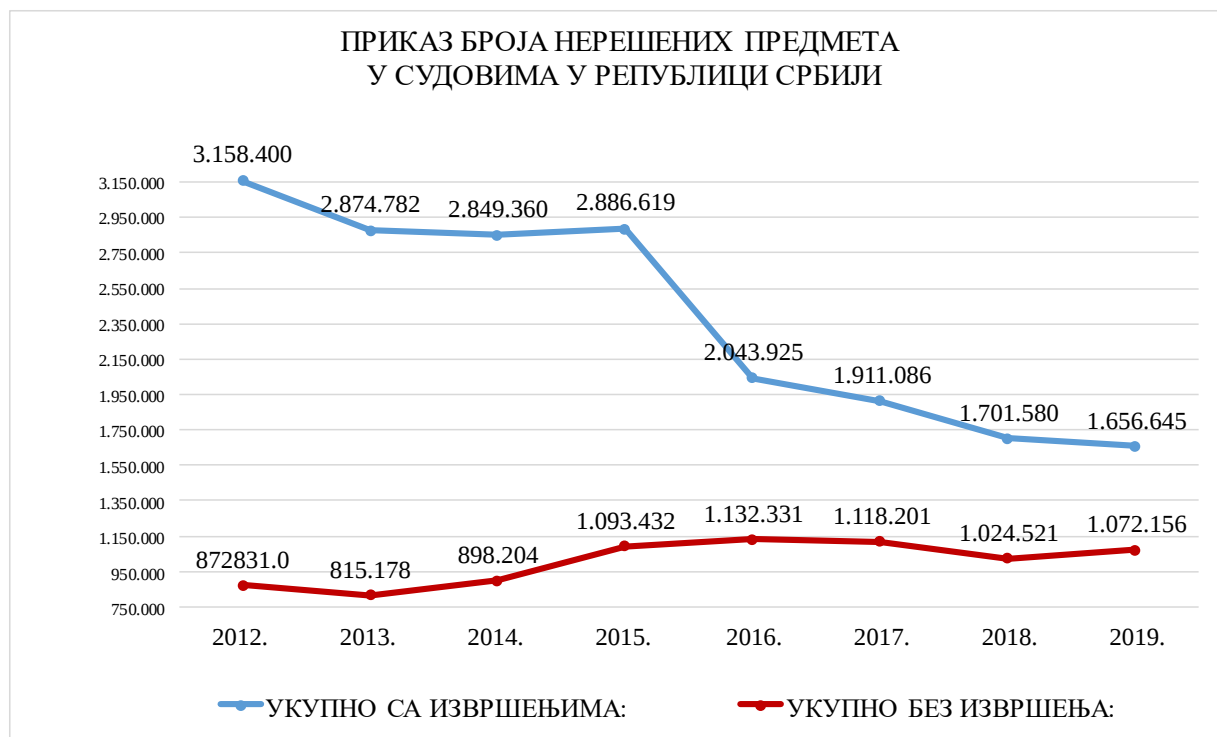
Упоредни показатељи за период 2012-2019. године указују на знатно смањење броја нерешених предмета у свим судовима у Републици Србији тако да је у односу на 2012. годину **1.501.755 нерешених предмета мање**.

Године 2012. било је нерешених 3.158.400 предмета, а на крају 2019. године остало је **1.656.645** нерешених предмета, заједно са предметима извршења.

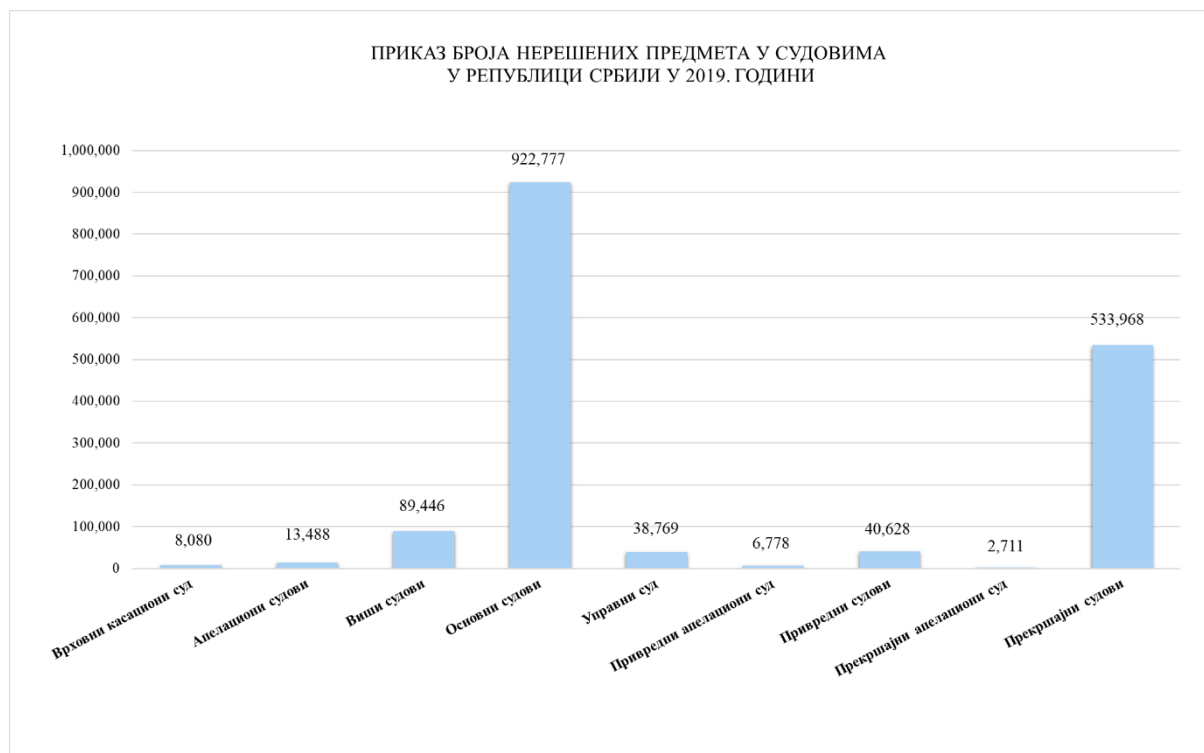
ПРИКАЗ БРОЈА НЕРЕШЕНИХ ПРЕДМЕТА У СУДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - СВИ ПРЕДМЕТИ	3.158.400	2.874.782	2.849.360	2.886.619	2.043.925	1.911.086	1.701.580	1.656.645
*УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - БЕЗ ИЗВРШЕЊА	872.831	815.178	898.204	1.093.432	1.132.331	1.118.201	1.024.521	1.072.156

**Код основних судова су узете у обзир материје II, IV, а код привредних судова сва извршења*
Табела.бр. 6.

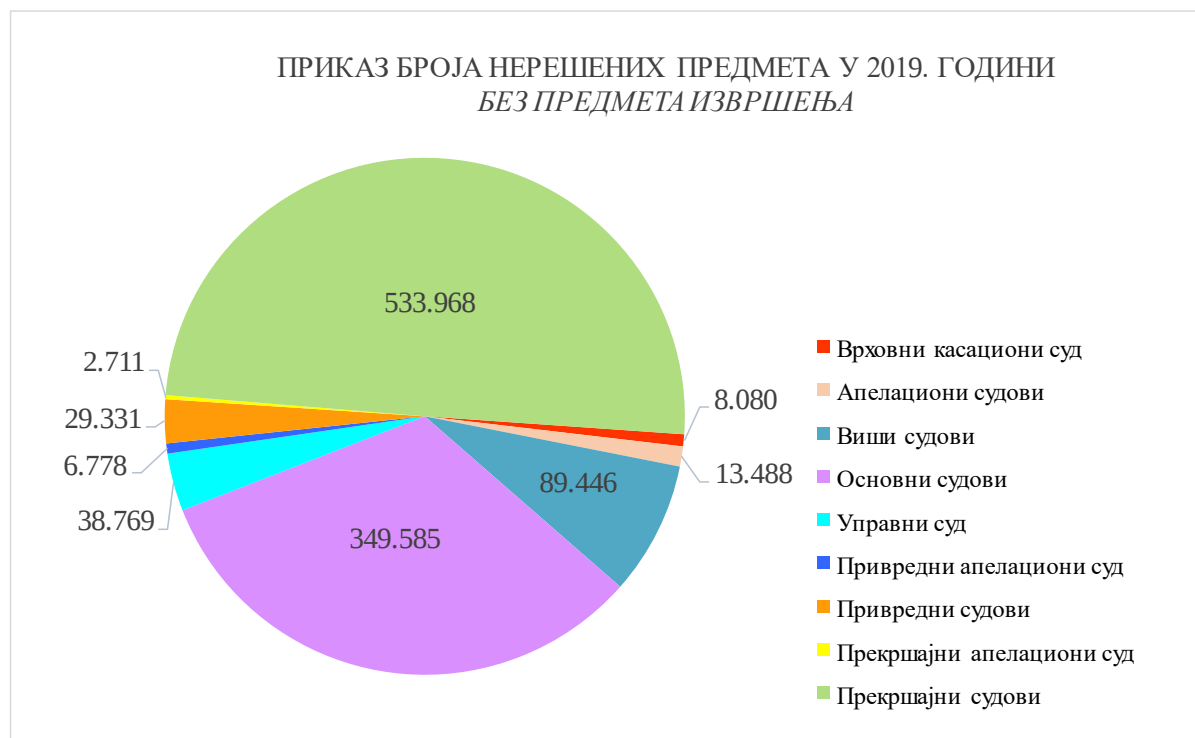
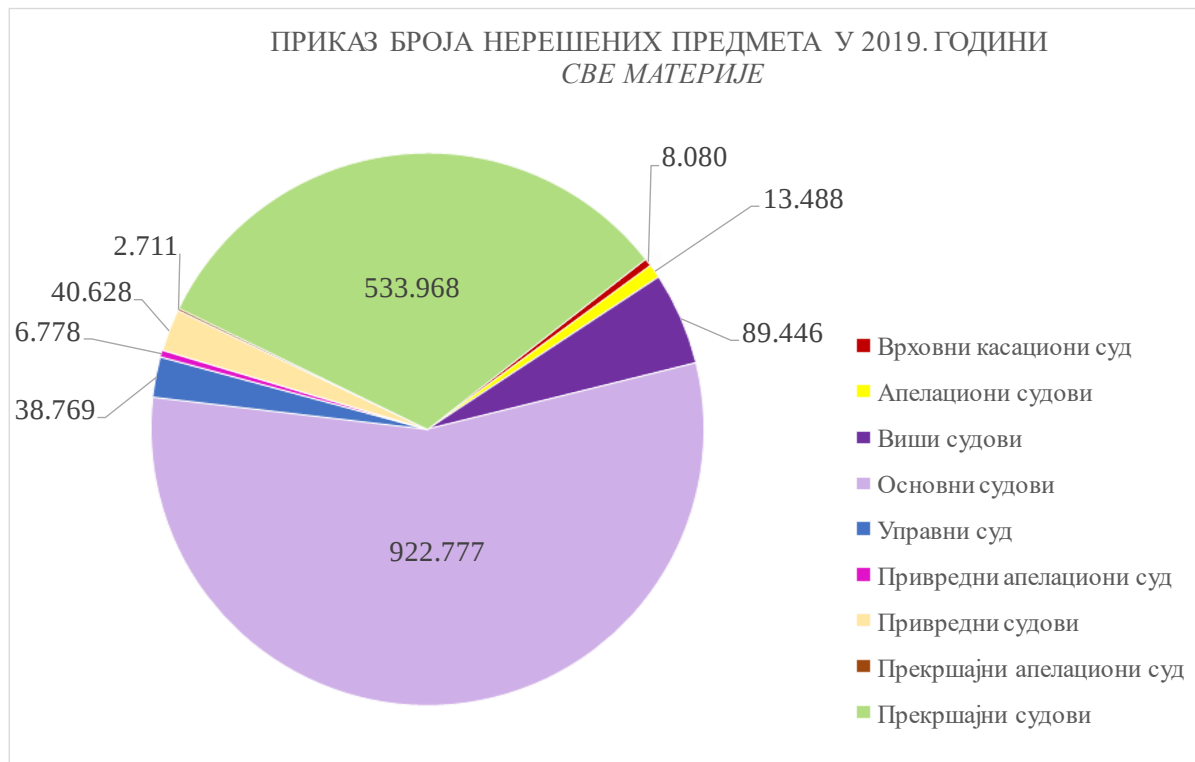


Графикон 8.



Графикон 9.

Број нерешених предмета у претежно судећим материјама – без извршења је у односу на 2012. годину повећан, што је последица **знатног повећања броја нових предмета примљених у последње четири године** (преко два милиона предмета) које судски систем није могао да апсорбује у целини. Иако је изостала благовремена системска реакција на енормно повећани прилив нових предмета и **истовремено смањен број судског особља и забрањено ново запошљавање**, судови су успели да зауставе тренд константног повећавања броја нерешених предмета, у судећим материјама, па је **на крају 2018. године број ових нерешених предмета био мањи него на крају 2017. године за 93.680 предмета**. У 2019. години је број нерешених предмета нешто повећан, али је мањи у односу на период 2015 - 2017. године.

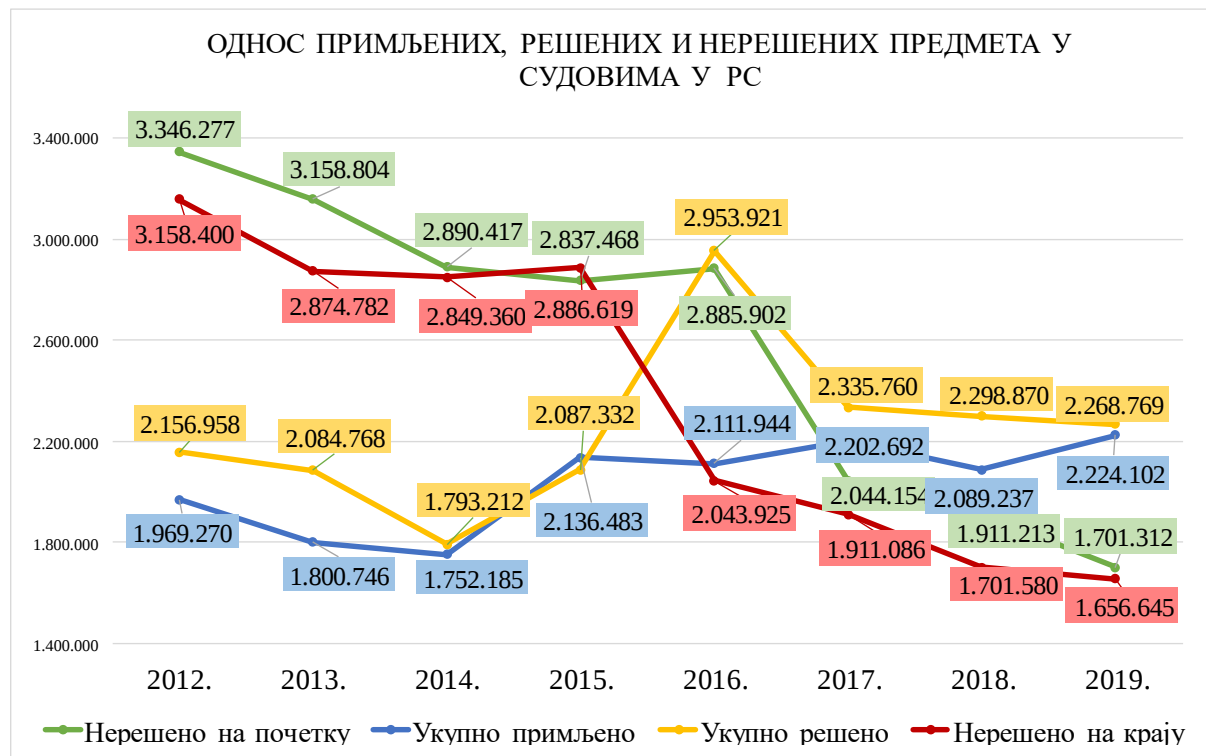


Графикон 10.

V

ОДНОС ПРИМЉЕНИХ, РЕШЕНИХ И НЕРЕШЕНИХ ПРЕДМЕТА

Однос примљених, решених и нерешених предмета у периоду од 2012. до 2019. године приказује смањење броја нерешених предмета у раду на крају извештајног периода, без обзира на енормно повећање прилива, што је последица повећања укупног броја решених предмета, као резултата повећаног ангажовања судија и предузетих системских мера за смањење броја старих предмета.



Графикон 11.

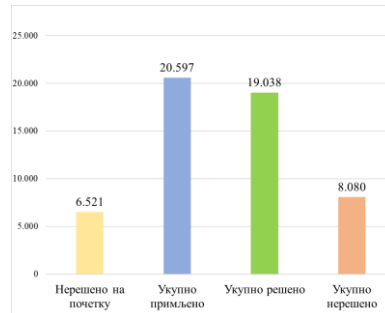
Однос примљених, решених и нерешених предмета по врсти суда на крају 2019. године указује на проблем оптерећености Управног суда, виших, основних и прекршајних судова, као и привредних судова будући да због повећаног прилива број нерешених предмета у Управном суду и привредним судовима расте, а основни и виши судови, иако савладавају прилив не могу решити проблем дугог трајања поступка, обзиром на непопуњеност слободних судијских места. Прилив је повећан у 2019. години нарочито у основним и прекршајним судовима.

Привредни судови су у 2018. години примили знатно већи број нових предмета **128.681**, у односу на 2017. годину када је примљено 99.903 предмета. Разлика је била 28.778 предмета, па је било **неопходно сачинити анализу структуре ових предмета и реаговати благовременим системским мерама да привредно судство, обзиром на свој посебан значај, не би запало у велику неажурност.** У 2019. години привредни судови су примили **124.820** предмета, али су савладали прилив и смањили број нерешених предмета за преко 15.000 предмета.

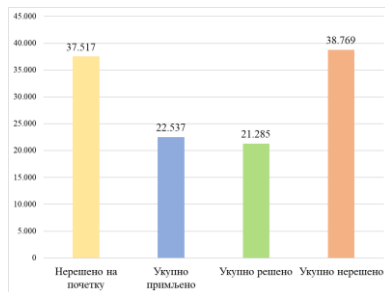
Управни суд због константног проширења надлежности новим прописима, који захтевају хитно и нарочито хитно поступање, посебно у време изборних процеса, не функционише ажурно, будући да се тренд повећања прилива и броја нерешених предмета наставља континуирано, па је неопходно предузети системске организационе мере за уређење надлежности овог суда (вишестепеност, повећање броја судија, повећање броја судског особља и преиспитивање надлежности овог суда по досадашњим прописима).

ОДНОС ПРИМЉЕНИХ, РЕШЕНИХ И НЕРЕШЕНИХ ПРЕДМЕТА ПО ВРСТИ СУДА У 2019

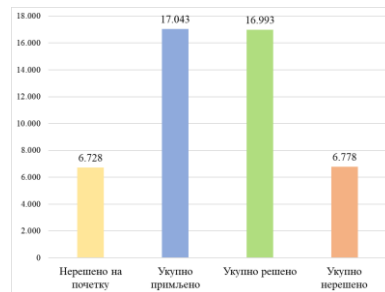
Врховни касациони суд



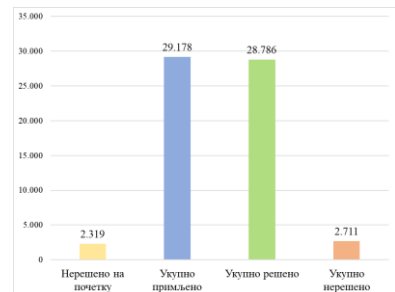
Управни суд



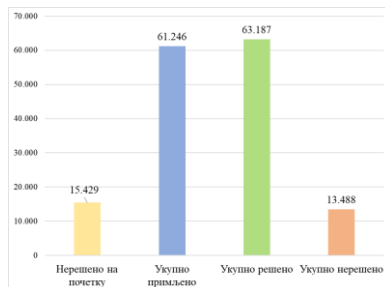
Привредни апелациони суд



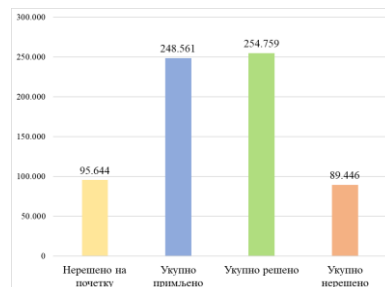
Прекршајни апелациони суд



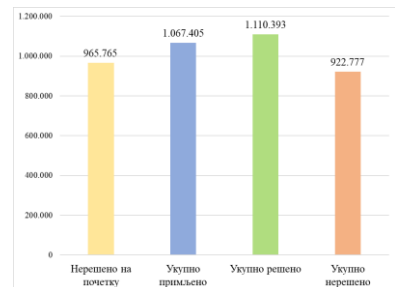
Апелациони судови



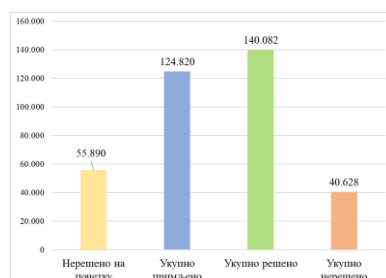
Виши судови



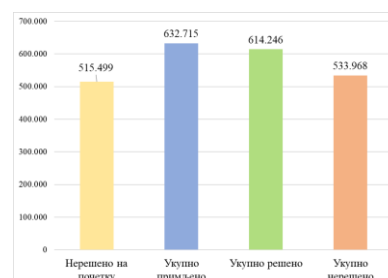
Основни судови



Привредни судови



Прекршајни судови



Графикон 12

VI ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА

Врховни касациони суд, као највиши суд у Републици одлучује о ванредним правним средствима изјављеним против одлука судова Републике Србије и у другим стварима одређеним законом (члан 30. став 1. Закона о уређењу судова).

Као највиши суд у систему судске власти **Врховни касациони суд обезбеђује јединствену судску примену права и једнакост странака у судским поступцима**, разматра примену закона и других прописа, као и рад судова, остварујући тако своју, законом одређену надлежност изван суђења (члан 31. Закона о уређењу судова).

У периоду од 2012. до 2019. године Врховни касациони суд је примио двоструко више предмета од очекиваног, не рачунајући предмете делегација виших судова у Београду и Новом Саду 2013., 2015., 2017. и 2019. године (5.000+7.000+5.000+6.200), што је последица измена прописа о надлежности Врховног касационог суда, смањења ревизијског цензуса на 40.000 € у динарској противвредности, увођења посебне ревизије као новог ванредног правног лека (неколико хиљада тзв посебних ревизија), као и проширења надлежности највишег суда за одлучивање о ревизији, односно за одлучивање о новим ванредним правним средствима. Број решених предмета је у начелу пратио повећани прилив али је савладавање прилива било испод 100%, па Врховни касациони суд није могао апсорбовати повећани прилив и смањивати заостатке, тако да је број нерешених предмета растао. Повећање броја нерешених предмета је нарочито изражено у грађанској материји у периоду 2014-2019.



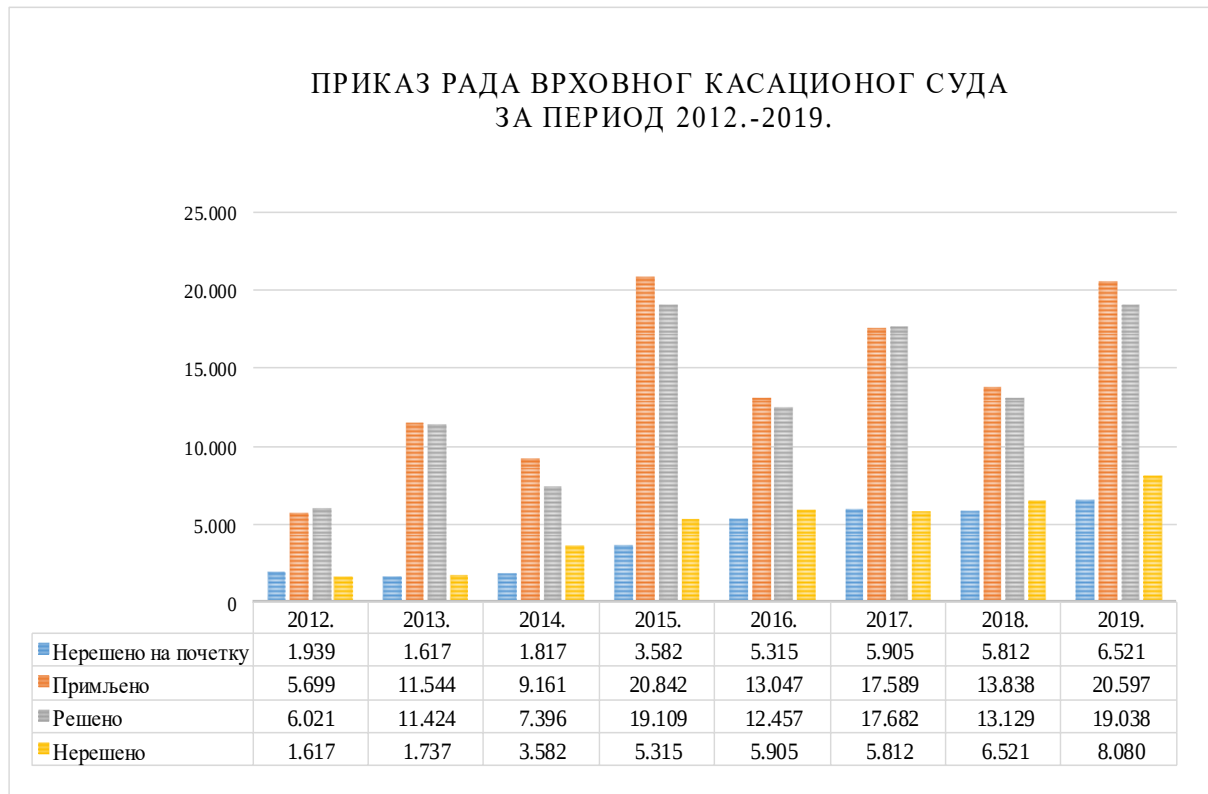
Графикон бр.13.



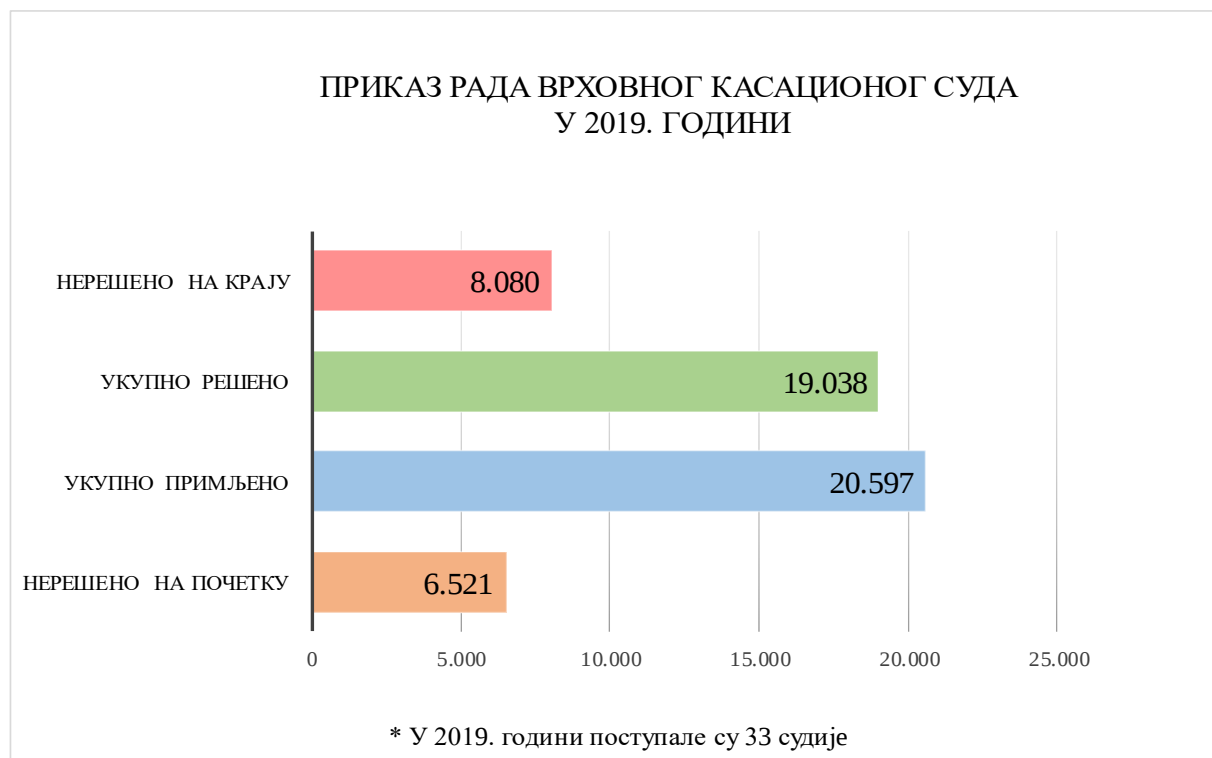
Графикон бр.14.



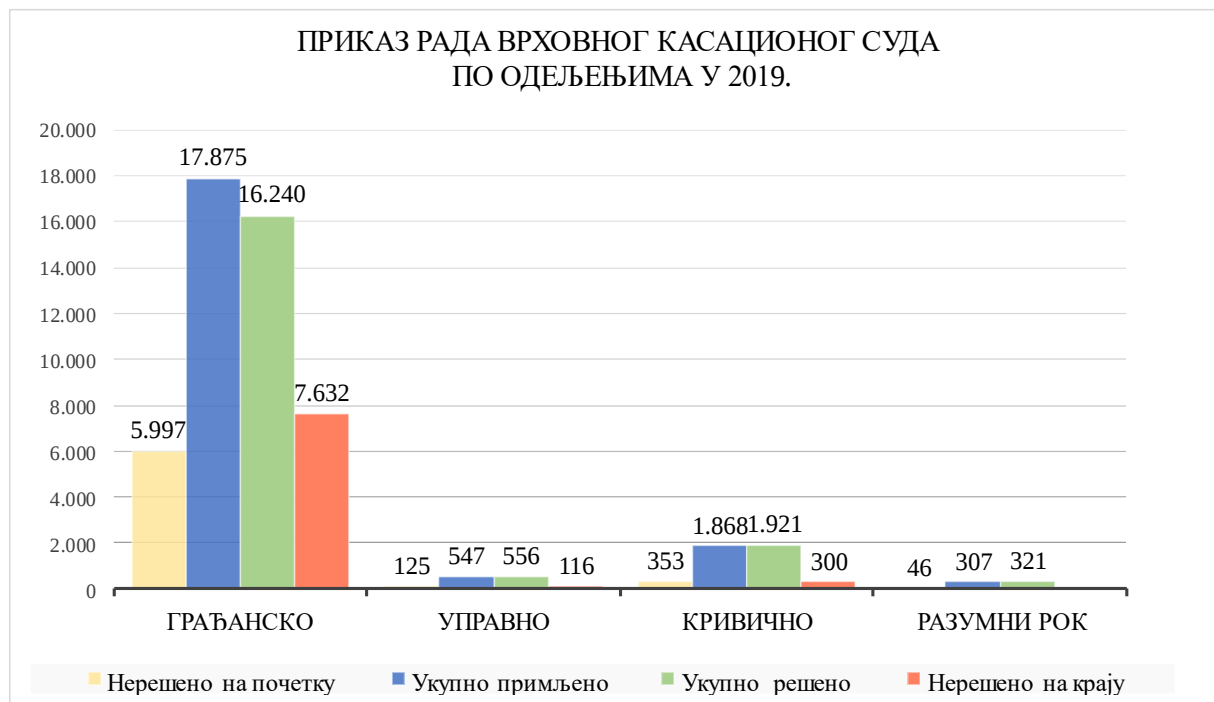
Графикон бр.15.



Графикон бр.16.



Графикон бр. 17.



Графикон бр.18.

Најоптерећеније одељење у Врховном касационом суду је Грађанско одељење. У овом одељењу је и највеће повећање прилива. Грађанско одељење, са постојећим бројем судија и судијских помоћника који су распоређени у ово одељење, није било у стању да апсорбује прилив предмета који је забележен у последње четири године, што је резултат смањења ревизијског цензуса, нових основа за изјављивање ревизије и нових правних лекова о којима Врховни касациони суд одлучује у овој материји.

Неопходно је сачинити упоредну анализу дозвољености ванредних правних средстава о којима одлучује Врховни касациони суд, преиспитати правила по којима се о њима одлучује и новелирати их, да би се могла изменити организација послова у Врховном касационом суду - формирањем посебних припремних одељења која би, зависно од материје, одлучивала о дозвољености ванредних правних средстава, испуњености услова за одлучивање, благовремености правних лекова и припремала нацрте одлука у репетитивним предметима.

Неопходно је повећати и број судија у Грађанском одељењу и предузети системске мере којима ће Врховни касациони суд бити изузет од забране запошљавања судског особља у 2020. години и убудуће.

Врховни касациони суд је објавио 38 саопштења у 2019. години. Саопштења су објављена на веб-сајту, а поједина саопштења су прослеђена штампаним и електронским медијима.

У складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Упутством за израду и објављивање информатора о раду државних органа, израђује и објављује Информатор о раду. Ажурирање података објављених у Информатору о раду

извршено је пет пута у 2019. години. Актуелни и ранији информатори о раду објављени су на веб-сајту Суда (<http://www.vk.sud.rs>).

Веб-сајт Суда (<http://www.vk.sud.rs>), у току 2019. године, свакодневно је ажуриран и допуњаван (актуелности, информације о јавним набавкама, донета општа акта, нормативна акта, правна схватања, ставови и закључци, изабране сентенце, активности у циљу уједначавање судске праксе, база судске праксе). На веб-сајту, у 2019. години, објављено је 1.747 анонимизираних одлука Врховног касационог суда, од чега 848 из кривичне материје, 807 из грађанске материје, 52 из управне материје и 40 у предметима заштите права на суђење у разумном року.

У току 2019. године Врховни касациони суд објавио је три броја Билтена судске праксе, као и публикације: Годишњи извештај о раду судова у Републици Србији за 2018. годину и Извештај о раду свих судова у Републици Србији за период јануар – јун 2019. године у сарадњи са Европском унијом кроз пројекат „ЕУ за Србију – Подршка Врховном касационом суду“ као и Светском банком и МДТФ; Објављене су и Смернице за унапређење судске праксе у поступцима за накнаду штете жртвама тешких кривичних дела у кривичном поступку у сарадњи са Мисијом ОЕБС –а у Србији и Европском унијом, а судије ВКС су учествовале и у сачињавању Практикума за истраге, суђење кривичних дела корупције УСАИД – Пројекта за одговорну власт и Правосудне академије, као и других публикација објављених у сарадњи са међународним организацијама са којима сарађује Врховни касациони суд.

Врховни касациони суд успоставља, одржава и унапређује односе и сарадњу са другим органима и институцијама, па је тако 19. септембра 2019. године в.ф. председника ВКС и председник ВСС судија Драгомир Милојевић потписао са председником Врховног народног суда Народне Републике Кине Жо Ђијангом Меморандум о разумевању између ових врховних судова.

Дана 10. октобра 2019. године в.ф. председника Врховног касационог суда и председник Високог савета судства и Министар правде су донели Упутство за спровођење Закона о изменама и допунама ЗИО који је ступио на снагу 3.8.2019. године који се, осим у случајевима из члана 166. ст.5. и 6. ових Новела, примењује почев од 1.1.2020. године.

Годишње саветовање судија Републике Србије „Судијски дани 2019“, у организацији Врховног касационог суда, одржано је од 10. до 12. октобра 2019. године у Врњачкој Бањи. Годишњем саветовању судија присуствовали су представници највиших судова из Црне Горе, Словеније, Босне и Херцеговине, представници државних органа и институција, професори правних факултета, представници међународних организација, невладиних организација, струковних удружења и еминентни правни стручњаци.

Организацију Саветовања су помогли Европска унија, Вишедонаторски поверенички фонд (МДТФ) којим управља Светска банка у Србији, Мисија ОЕБС-а у Србији, Савет Европе и Америчка агенција за међународни развој (УСАИД).

Врховни касациони суд је уз подршку МДТФ, доделио награде и признања судовима за постигнуте резултате и напредак у текућој у односу на претходну годину 10. октобра

2019. године на Годишњем саветовању судија у Врњачкој Бањи. Награде су додељене у две категорије *Повећање броја решених старих предмета у суду у односу на исти период претходне године* и *Повећање броја укупно решених предмета у суду у односу на исти период претходне године*.

Састанак председника и судија Врховног касационог суда са председницима свих судова у Србији, одржан је 15. марта 2019. године у Палати Србија, у организацији Врховног касационог суда уз подршку УСАИД - Пројекта владавине права. Председник Врховног касационог суда одржао је 11. октобра 2019. године и на Саветовању судија у Врњачкој Бањи састанак са председницима свих судова опште и посебне надлежности, у сарадњи са пројектом ЕУ за Србију – Подршка Врховном касационом суду.

VII СТАРИ ПРЕДМЕТИ

Врховни касациони суд је 10.08.2016. године донео [Измењени јединствени програм решавања старих предмета у Републици Србији](#), који се примењује од 01.09.2016. године. Временско важење програма продужено је до 2020. године.

Измењени програм објединио је ранији Јединствени програм решавања старих предмета и Посебни програм за решавање старих извршних предмета. Такође, Измењеним програмом предвиђене су системске (стратешке), опште, посебне мере за старе извршне предмете, појединачне мере за судове, мере које предузима Министарство правде, мере које предузима Врховни касациони суд и посебне мере за судове на територији Града Београда. Детаљна класификација мера представља новину у односу на ранији Јединствени програм решавања старих предмета. Новину представљају и утврђени циљеви у смислу броја старих предмета по материјама у судовима одређене врсте и степена до 2020. године.

Спроводећи мере из стратешких докумената - Врховни касациони суд је у овом извештају приказао број нерешених старих предмета (предмети у којима поступак траје дуже од две године рачунајући од дана подношења иницијалног акта) за период 2012-2018. године и раздвојио показатеље који укључују све нерешене старе предмете и показатеље о броју старих предмета без предмета извршења, обзиром да се **према Упутству из раније важећег Судског пословника - старим предметом сматрао предмет који није решен рачунајући две године од дана подношења иницијалног акта.**

На крају 2018 године било је 948.631 нерешених старих предмета мање у односу на 2012. годину. Међутим, рачунајући старе предмете без предмета извршења – било је нешто више старих предмета, у односу на 2012. годину, обзиром да је због повећаног прилива предмета у последње четири године, који није могао бити савладан и непопуњености упражњених судијских места, део тих предмета прешао у категорију старих предмета у којима је поступак трајао дуже од две године рачунајући од дана подношења иницијалног акта.

Како је изменама Судског пословника¹ – које су ступиле на снагу 27. јуна 2019. године прописано да се старим предметом сматра предмет који није решен у року од три године, рачунајући од дана подношења иницијалног акта, на крају 2019. године било је нерешено 621.324 старих предмета - заједно са предметима извршења, а број старих предмета у судећим материјама, у којима поступак није окончан у року од три године од подношења иницијалног акта био је на крају 2019. године – 86.962 предмета.

¹ Судски пословник о изменама и допунама Судског пословника ("Службени гласник РС" 43/19)

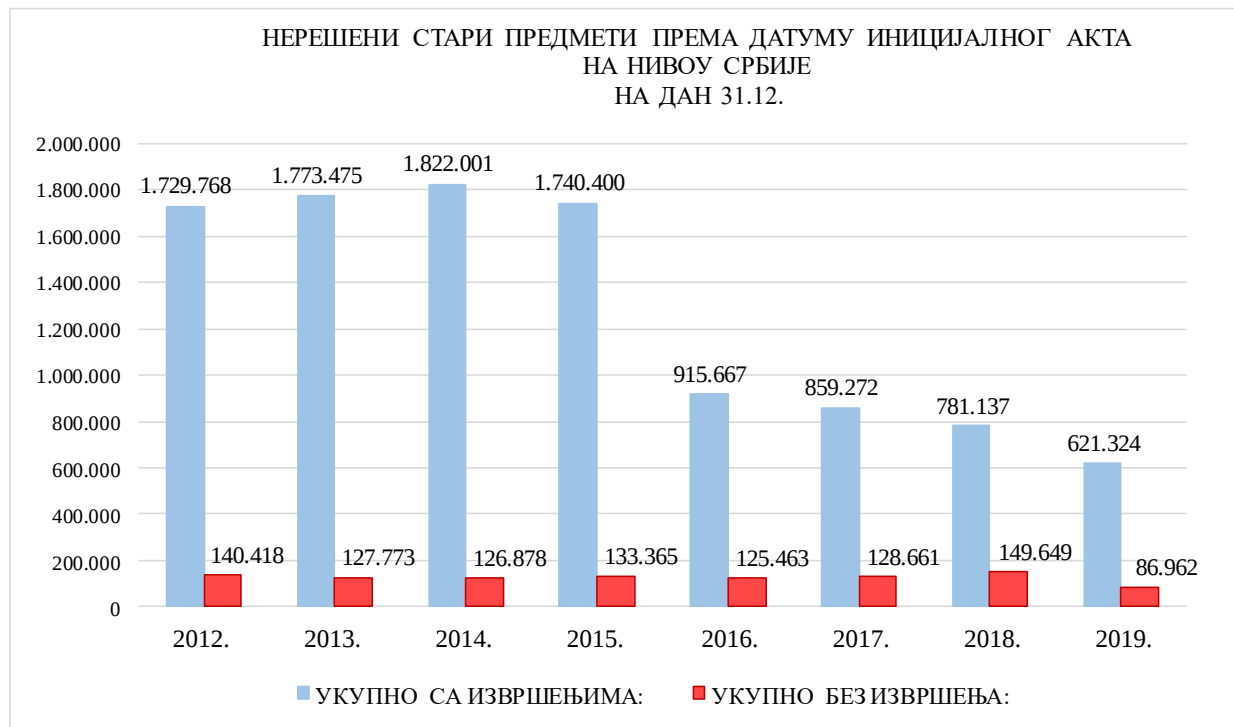
ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА НА ДАН 31.12.
- ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - СВИ ПРЕДМЕТИ	1.729.768	1.773.475	1.822.001	1.740.400	915.667	859.272	781.137	621.324
*УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - БЕЗ ИЗВРШЕЊА	140.418	127.773	126.878	133.365	125.463	128.661	149.649	86.962
* Привредни судови (Сва извршења)	22.771	29.872	31.804	32.180	24.303	22.392	17.439	9.427
* Основни судови (И, Ив)	1.566.579	1.615.830	1.663.319	1.574.855	765.901	708.219	614.049	524.935

* Код основних судова су узети у обзир материје И и Ив, а код привредних судова сва извршења

* Искључени су предмети разумног рока код виших судова за 2014. и 2015. годину

Табела 7.



Графикон 19.

VIII РЕШЕНИ СТАРИ ПРЕДМЕТИ

У посматраном периоду, од 2012. до 2018. године, био је присутан тренд повећања броја решених старих предмета у Републици, осим за 2014. годину, када је због измене „мреже судова“ дошло до оправданог застоја у функционисању судова.

Због предузетих системских мера и доношења новог Закона о извршењу и обезбеђењу, у 2016. години, дошло је до изразитог повећања укупног броја решених старих предмета (примера ради: 2012. године било је решено 413.186 старих предмета, а у 2016. години решено је 1.068.063 старих предмета), највише у материји извршења.

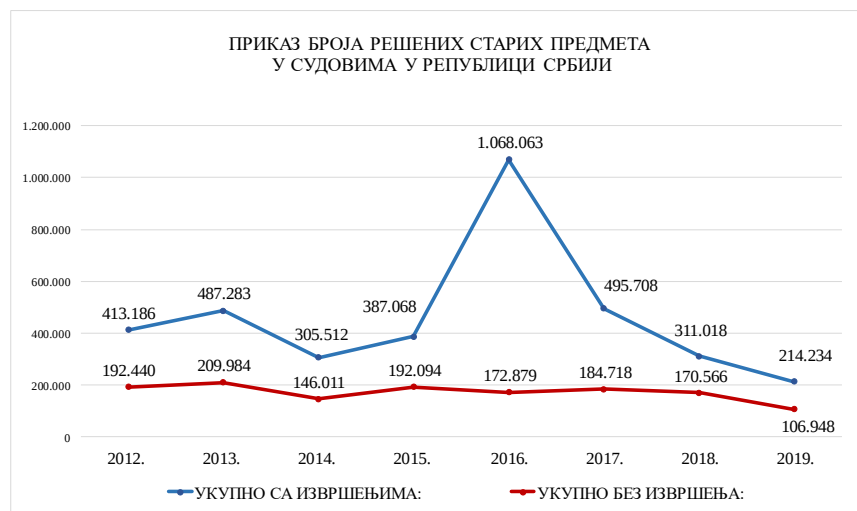
У 2018. години је решено мање старих предмета на укупном нивоу (311.018), а у судећим материјама решено је мање старих предмета него 2017. године (2018. - 170.566, а 2017. - 184.718 ових предмета), што је последица наведених системских недостатака, а нарочито мањег броја судија у судском систему због непопуњености 411 слободних судијских места, а у 2019. години решено је 214.234 оваквих предмета из свих материја, док је у судећим материјама решено 106.948 старих предмета.

ПРИКАЗ БРОЈА РЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА У СУДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - СВИ ПРЕДМЕТИ	413.186	487.283	305.512	387.068	1.068.063	495.708	311.018	214.234
*УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - БЕЗ ИЗВРШЕЊА	192.440	209.984	146.011	192.094	172.879	184.718	170.566	106.948
*Основни судови- И+ИВ	216.926	274.837	154.038	190.541	878.576	301.974	131.644	98.351
*Привредни судови - сва извршења	3.820	2.462	5.463	4.433	16.608	9.016	8.808	8.935

* За период 2012.-2018. приказани су решени предмети старији од 2 године од датума подношења иницијалног акта, а за 2019. годину приказани су стари предмети преко 3 године од датума подношења иницијалног акта

Табела 8.



Графикон 20.

IX СТРУКТУРА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА У 2019. ГОДИНИ

Структура нерешених старих предмета (на националном нивоу), посматрана по врстама судова, указује да се највећи број старих предмета налази у основним судовима, у којима је и највећи број предмета старијих од 10 година.

ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА НА ДАН 31.12.2019. ГОДИНЕ - ПРЕМА ДАТУМУ ПОДНОШЕЊА ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА СА ИЗВРШЕЊИМА

Редни број	Назив суда	Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01.-31.12.2019.	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ ПРЕДМЕТА ЧИЈЕ ЈЕ ТРАЈАЊЕ ПОСТУПКА ОД ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА ПРЕКО 36 МЕСЕЦИ на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА			% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ОСТАЛО У РАДУ ПО СУДИЈИ
					ОД 3 ДО 5	ОД 5 ДО 10	ПРЕКО 10		
1	Врховни касациони суд	33	27,118	4,557	1,880	1,987	690	16,80	138,09

Редни број	Назив суда	Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01.-31.12.2019.	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА			% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ОСТАЛО У РАДУ ПО СУДИЈИ
					ОД 3 ДО 5	ОД 5 ДО 10	ПРЕКО 10		
1	Апелациони судови	199	76,675	6,788	3,306	2,681	801	8,85	34,11
2	Виши судови	340	344,205	25,530	17,053	7,222	1,255	7,42	75,09
3	Основни судови	1,168	2,033,170	561,142	58,393	250,539	252,210	27,6	480,43
УКУПНО:		1,707	2,454,050	593,460	78,752	260,442	254,266	24,18	347,66

Редни број	Назив суда	Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01.-31.12.2019.	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА			% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ОСТАЛО У РАДУ ПО СУДИЈИ
					ОД 3 ДО 5	ОД 5 ДО 10	ПРЕКО 10		
1	Управни суд	41	60,054	738	731	7		1,23	18,00
2	Привредни апелациони суд	31	23,771	1,591	1,271	288	32	6,69	51,32
3	Привредни судови	152	180,710	12,410	4,533	7,559	318	6,87	81,64
4	Прекршајни апелациони суд	58	31,497	122	122			0,39	2,10
5	Прекршајни судови	509	1,148,214	8,446	5,639	2,807		0,74	16,59
УКУПНО:		791	1,444,246	23,307	12,296	10,661	350	1,61	29,47

УКУПНО - СРБИЈА		2,531	3,925,414	621,324	92,928	273,090	255,306	15,83	245,49
-----------------	--	-------	-----------	---------	--------	---------	---------	-------	--------

Табела 9.

Х СТРУКТУРА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕМЕТА ПО ВРСТИ СУДА И СУДЕЋИМ МАТЕРИЈАМА

УПРАВНИ СУД ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА НА ДАН 31.12.2019. ГОДИНЕ - ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

Редни број	Материја	Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01.-31.12.2019.	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕМЕТА на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА СТАРИХ ПРЕДМЕТА			% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ПО СУДИИ
					ОД 3 ДО 5	ОД 5 ДО 10	ПРЕКО 10		
1	У	41	57.486	718	711	7		1,25	17,51
2	УР	40	218	5	5			2,29	0,13
3	УИ	41	763	11	11			1,44	0,27
4	УО	41	125						
5	УВ	15	756						
6	УП	35	221	4	4			1,81	0,11
УКУПНО ОД 1-6		41	59.569	738	731	7		1,24	18,00
7	УВП I								
8	УВП II								
9	УЖ	17	20						
10	УИП								
11	У-уз	17	21						
УКУПНО ОД 7-11		17	41						
12	Р4 у	1	444						
УКУПНО ОД 1-12		41	60.054	738	731	7		1,23	18,00

Табела 10.

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА НА ДАН 31.12.2019. ГОДИНЕ - ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

Редни број	Материја	Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01.-31.12.2019.	Укупан број нерешених старих предмета на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА СТАРИХ ПРЕДМЕТА			% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ПО СУДИИ
					ОД 3 ДО 5	ОД 5 ДО 10	ПРЕКО 10		
1	Пж	29	12.763	1.445	1.162	258	25	11,32	49,83
2	Пвж	9	871	53	18	28	7	6,08	5,89
3	Иж	30	2.063	6	6			0,29	0,20
4	Р	6	173	1	1			0,58	0,17
УКУПНО ОД 1-4		30	15.870	1.505	1.187	286	32	9,48	50,17
5	Пкж	1	952	86	84	2		9,03	86,00
УКУПНО ОД 5-5		1	952	86	84	2		9,03	86,00
6	Р4 п	0	51						
7	Р4 ст	0	6						
8	Р4 и								
9	Р4 пп								
10	Р4 фи								
11	Р4 вр	0	3						
12	Рж п	0	13						
13	Рж ст	31	6.797						
14	Рж и	0	77						
15	Рж пш								
16	Рж фи								
17	Рж вр	0	2						
УКУПНО ОД 6-17		31	6.949						
УКУПНО ОД 1-17		31	23.771	1.591	1.271	288	32	6,69	51,32

Табела 11.

**ПРЕКРШАЈНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ ПРЕДМЕТИМА
НА ДАН 31.12.2019.- ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА**

Редни број	Материја		Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01-31.12.2019.	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА		% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ОСТАЛО У РАДУ ПО СУДИЈИ
	Класификација	Уписник				ОД 3 ДО 5	ОД 5 ДО 10		
1	01-Јавни ред и мир	ПРЖ	58	3.673	2	2		0,05	0,03
		ПРЖМ	58	102					
2	02-Саобраћај	ПРЖ	58	16.642	8	8		0,05	0,14
		ПРЖМ	58	139					
3	03-Јавна безбедност	ПРЖ	58	1.156					
		ПРЖМ	58	69					
4	04-Привреда	ПРЖ	58	3.233	7	7		0,22	0,12
		ПРЖМ	1	1					
5	05-Финансије и царине	ПРЖ	58	3.393	99	99		2,92	1,71
		ПРЖМ	4	4					
6	06-Рад, радни односи и заштита на раду	ПРЖ	58	714	1	1		0,14	0,02
		ПРЖМ							
7	07-Образовање, наука, култура и информисање	ПРЖ	58	707	1	1		0,14	0,02
		ПРЖМ							
8	08-Здравствена и социјална заштита, здравствено осигурање и заштита животне средине	ПРЖ	58	503					
		ПРЖМ							
9	09-Одбрана-Војска	ПРЖ	58	91					
		ПРЖМ	2	2					
10	10-Управа	ПРЖ	58	76	4	4		5,26	0,07
		ПРЖМ	1	1					
УКУПНО ОД 1-10		ПРЖ	58	30.188	122	122		0,40	2,10
		ПРЖМ	58	318					
11	ПРЖУ		10	10					
УКУПНО ОД 1-11			58	30.516	122	122		0,40	2,10

Табела 12.

**АПЕЛАЦИОНИ СУДОВИ
ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА
НА ДАН 31.12.2019. ГОДИНЕ - ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА**

Редни број	Материја	Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01.-31.12.2019.	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА			% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ОСТАЛО У РАДУ ПО СУДИИ
					ОД 3 ДО 5	ОД 5 ДО 10	ПРЕКО 10		
1	Кж1	59	5.053	189	69	98	22	3,74	3,20
2	Кж2	59	6.069	10	1	6	3	0,16	0,17
3	Кжм1	15	426						
4	Кжм2	22	203						
5	Гж	92	33.986	4.123	1.860	1.697	566	12,13	44,82
6	Гж1	47	22.159	2.225	1.249	784	192	10,04	47,34
7	Гж2	82	2.711	51	37	14		1,88	0,62
УКУПНО ЗА ПРЕТЕЖНО СУДЕЋЕ МАТЕРИЈЕ		198	70.607	6.598	3.216	2.599	783	9,34	33,32
УКУПНО ЗА СВЕ МАТЕРИЈЕ		199	76.675	6.788	3.306	2.681	801	8,85	34,11

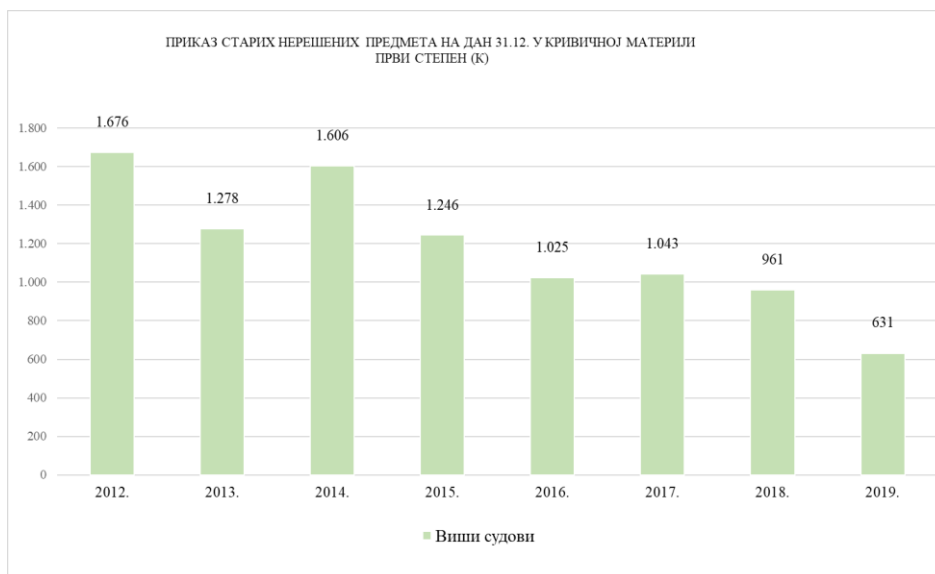
Табела 13.

ВИШИ СУДОВИ
ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА НА ДАН 31.12.2019.ГОДИНЕ -
ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

Редни број	Материја	Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01-31.12.2019.	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА СТАРИХ ПРЕДМЕТА			% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ОСТАЛО У РАДУ ПО СУДИИ
					ОД 3 ДО 5	ОД 5 ДО 10	ПРЕКО 10		
1	П	116	37.565	2.188	1.363	647	178	5,82	18,86
2	П1	84	4.443	249	149	94	6	5,60	2,96
3	П2	72	952	20	14	6		2,10	0,28
4	ГЖ	125	126.129	20.856	14.385	5.573	898	16,54	166,85
5	ГЖ1	100	4.200	400	169	190	41	9,52	4,00
6	ГЖ2	78	1.414	18	14	4		1,27	0,23
7	К	79	4.724	631	273	303	55	13,36	7,99
8	К-По1	17	318	66	19	43	4	20,75	3,88
9	К-По2	7	29	8	3	5		27,59	1,14
10	К-По3	12	95	8	2	5	1	8,42	0,67
11	К-По4	20	666						
12	КЖ1	68	7.619	107	85	21	1	1,40	1,57
13	КИМ	40	4.014	3	3			0,07	0,08
14	КМ	41	2.292						
УКУПНО ЗА ПРЕТЕЖНО СУДЕЋЕ МАТЕРИЈЕ		318	194.460	24.554	16.479	6.891	1.184	12,63	77,21
УКУПНО ЗА СВЕ МАТЕРИЈЕ		340	344.205	25.530	17.053	7.222	1.255	7,42	75,09

Табела 14.

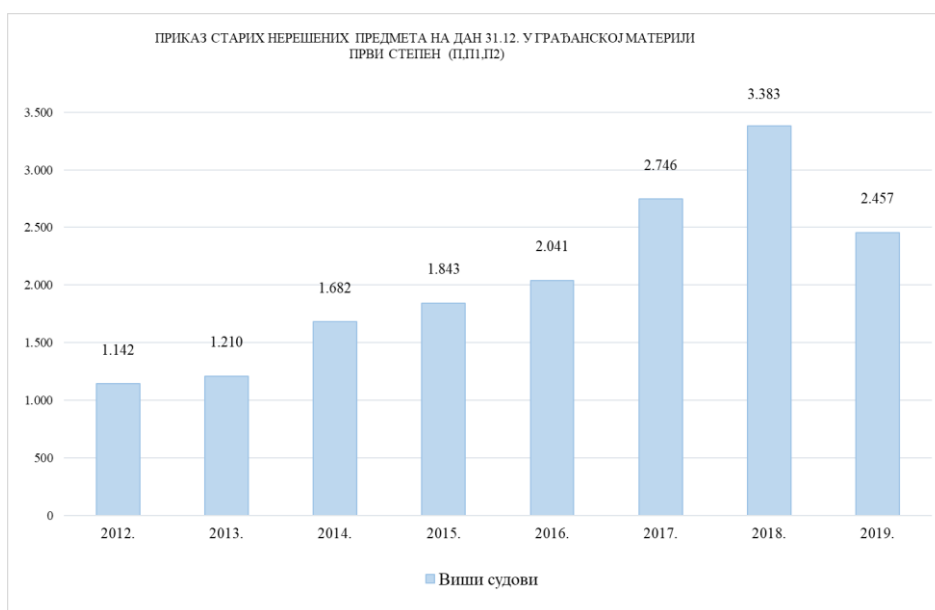
Виши судови су у првостепеној кривичној материји у периоду од 2012. до 2018. године смањили број нерешених старих предмета. У 2019. години је број нерешених старих предмета у првостепеној кривичној материји - **631**. Неопходно је и даље предузимати појединачне мере да би се број ових старих предмета пред вишим судовима смањио, обзиром да у њима поступак траје дуже од три године рачунајући од дана подношења иницијалног акта.



Графикон 21.

У грађанској материји број старих предмета у вишим судовима је повећан, што је последица измене прописа о стварној надлежности виших судова и смањења ревизијског цензуса који је у корелацији са вредношћу предмета спорова које суде виши судови од 40.000 € у динарској противвредности.

Неопходно је направити анализу ових показатеља и повећати број судија у вишим судовима, за грађанску материју, с обзиром на енормни прилив нових предмета и велики број предмета који се због цензуса суди у вишим судовима, у којима поступак, на крају 2019. године, већ траје преко три године рачунајући од дана подношења иницијалног акта. Велики прилив који виши судови не могу увек апсорбовати продужава поступање у осталим предметима, који у већем броју онда прелазе у категорију старих предмета.



Графикон 22.

ОСНОВНИ СУДОВИ

Структура нерешених старих предмета у свим основним судовима у Републици показује да је на крају 2019. године највећи број старих предмета остао нерешен у материји извршења, као и да у **судећим материјама (П,П1,П2,К) има 22.741 нерешених старих предмета, у којима поступак траје дуже од три године рачунајући од дана подношења иницијалног акта, од чега поступак траје дуже од 10 година у судећим материјама у 1.576 предмета (у 2018. било је 1.624 оваквих предмета).**

У основним судовима поступало је ефективно 1.117 судија. Сваком од њих који су поступали у "П" материји (565) остало је нерешено просечно око 32 старих предмета на крају 2019. године, у "П1" материји, у којој је поступало 286 судија остало је просечно нерешено око 15 старих предмета. У "К" материји поступало је 252 судија којима је остало нерешено просечно око осам предмета у којима поступак траје дуже од три године, рачунајући од дана подношења иницијалног акта.

Председници судова су зато у обавези да за решавање старих предмета (П, П1, П2 и К) предузму додатне посебне мере из Измењеног Јединственог програма решавања старих предмета у којима поступак траје преко три, односно преко пет или десет година рачунајући од дана подношења иницијалног акта, како би се њихово решавање што више убрзало.

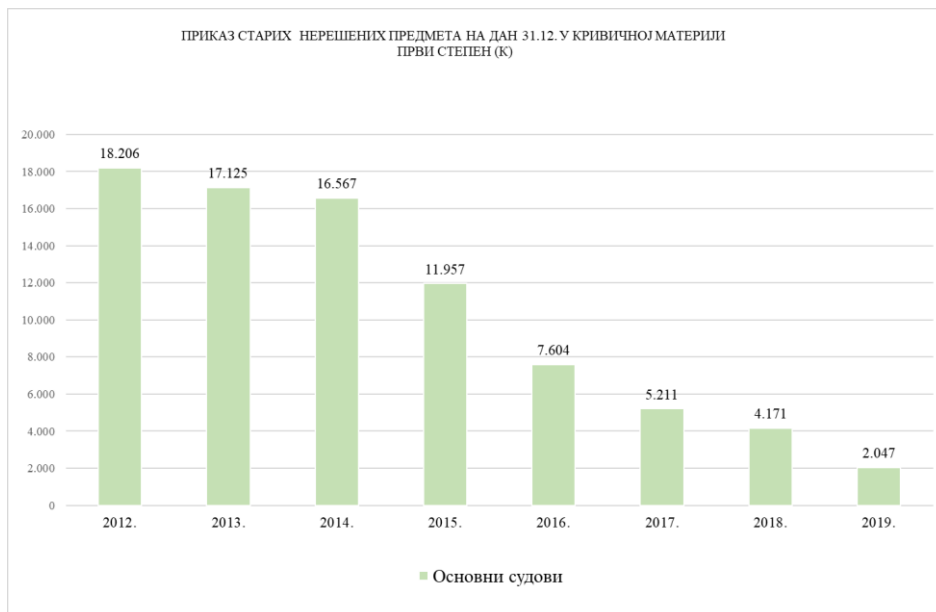
ОСНОВНИ СУДОВИ

ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА
НА ДАН 31.12.2019. ГОДИНЕ - ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

Редни број	Материја	Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01.-31.12.2019.	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА			% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ОСТАЛО У РАДУ ПО СУДИЈИ
					ОД 3 ДО 5	ОД 5 ДО 10	ПРЕКО 10		
1	П	565	297.247	18.208	10.382	6.601	1.225	6,13	32,23
2	П1	286	70.741	4.296	2.648	1.397	251	6,07	15,02
3	П2	266	50.022	237	201	35	1	0,47	0,89
4	К	252	61.309	2.047	1.185	763	99	3,34	8,12
УКУПНО ОД 1-4		933	479.319	24.788	14.416	8.796	1.576	5,17	26,57
5	Ив	191	549.635	472.084	16.844	209.279	245.961	85,89	2.471,64
6	И	173	170.728	52.851	20.100	28.380	4.371	30,96	305,50
УКУПНО ОД 5-6		208	720.363	524.935	36.944	237.659	250.332	72,87	2.523,73
СВА ИЗВРШЕЊА		412	1.044.213	532.951	42.067	240.532	250.352	51,04	1.293,57
УКУПНО ЗА СВЕ МАТЕРИЈЕ		1.168	2.033.170	561.142	58.393	250.539	252.210	27,60	480,43

Табела 15.

У кривичној материји основних судова (К), у односу на 2012. годину, број нерешених старих предмета континуирано опада, и са 18.206 предмета смањен је на **2.047** предмета, а смањен је и број застарелих предмета са 703 у 2015, на **107** у 2019. години.



Графикон 23.

У грађанској материји, због изузетног оптерећења основних судова и енормно повећаног прилива хитних, односно приоритетних предмета, број старих предмета у материји П, П1 и П2 од 2012. се повећавао (осим у 2016. години) али је сада мањи него 2012. године, па је тако са 41.604 нерешених предмета у 2012. у 2019. години смањен на **22.741 предмет**. Тренд раста старих нерешених предмета у овим судећим материјама, рачунајући старе предмете у којима поступак траје преко две године - заустављен је 2018, а заостаци смањени, што је настављено и у 2019. години, без обзира на измену Судског пословника о старим предметима који је ступио на снагу 27.6.2019. године.



Графикон 24.

ПРИВРЕДНИ СУДОВИ

Привредни судови су у периоду од 2012. до 2014. године имали повећање броја нерешених старих предмета. У 2015. години је први пут исказан тренд смањења броја нерешених старих предмета, да би у односу на 2015. годину број нерешених старих предмета био смањен 2016. године на 27.973. предмета. На крају 2017. године број нерешених старих предмета био је још мањи 26.082, и први пут је био мањи од броја нерешених старих предмета у 2012. години. Тај тренд је настављен у 2018. години, па је на крају године остало нерешено укупно 22.073 стара предмета, док је у 2019. остало нерешено **12.410** нерешених старих предмета, из свих материја, у којима поступак није окончан дуже од три године рачунајући од дана подношења иницијалног акта.

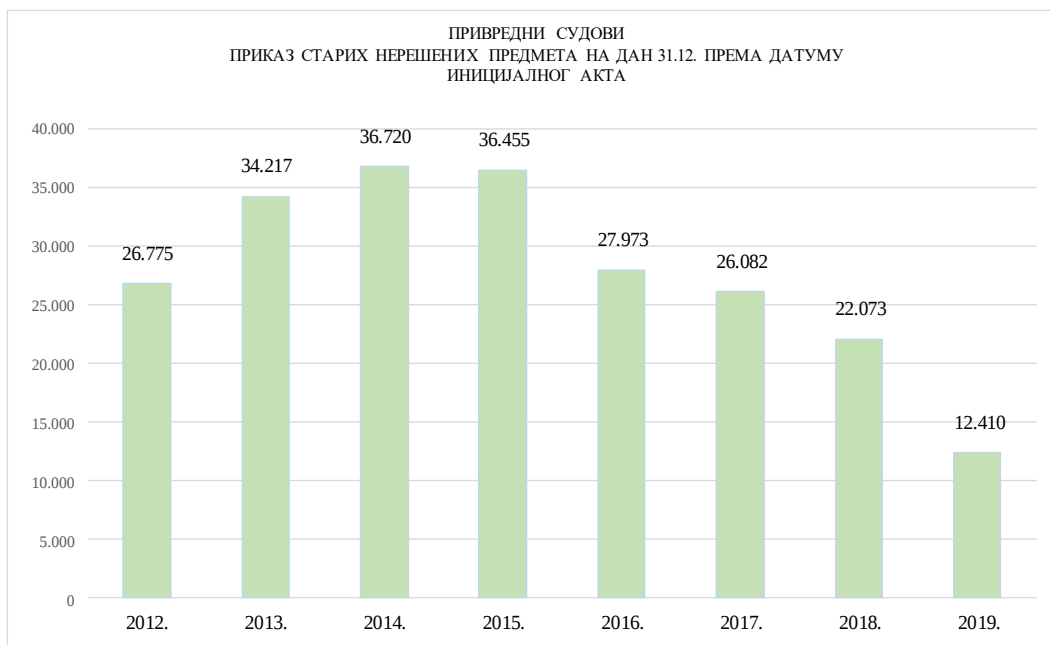
У привредним судовима и даље има старих нерешених предмета у којима поступак траје дуже од 10 година - 318, у свим материјама.

Због значаја предмета у овој посебној врсти спорова, неопходно је преиспитати организацију ових судова, број судија у њима, надлежност за одлучивање пред овом посебном врстом судова, као и појединачне мере које председници судова предузимају због повећања прилива нових предмета, да се не би продужило трајање поступка у најстаријим предметима.

ПРИВРЕДНИ СУДОВИ ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА НА ДАН 31.12.2019. ГОДИНЕ - ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

Редни број	Материја	Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01 - 31.12.2019.	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА СТАРИХ ПРЕДМЕТА			% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ПО СУДИЈИ
					3 ДО 5	5 ДО 10	ПРЕКО 10		
1.	Привредни преступи	67	45.779	246	229	17		0,54	3,67
2.	Стецај	55	2.959	1.251	420	660	171	42,28	22,75
<i>a</i>	И	35	6.985	1.852	807	1.023	22	26,51	52,91
<i>b</i>	Ив	35	15.785	7.513	2.134	5.355	24	47,60	214,66
<i>в</i>	Укупно (<i>a+b</i>)	38	22.770	9.365	2.941	6.378	46	41,13	246,45
<i>г</i>	Остала извршења	81	41.690	62	39	22	1	0,15	0,77
3.	Сва извршења (<i>в+г</i>)	83	64.460	9.427	2.980	6.400	47	14,62	113,58
4.	Платни налог	53	805						
5.	Парница	90	24.321	1.476	899	482	95	6,07	16,40
6.	Ванпарнични	69	8.335	10	5		5	0,12	0,14
7.	Разумни рок	66	34.051						
УКУПНО ОД 1-7		152	180.710	12.410	4.533	7.559	318	6,87	81,64

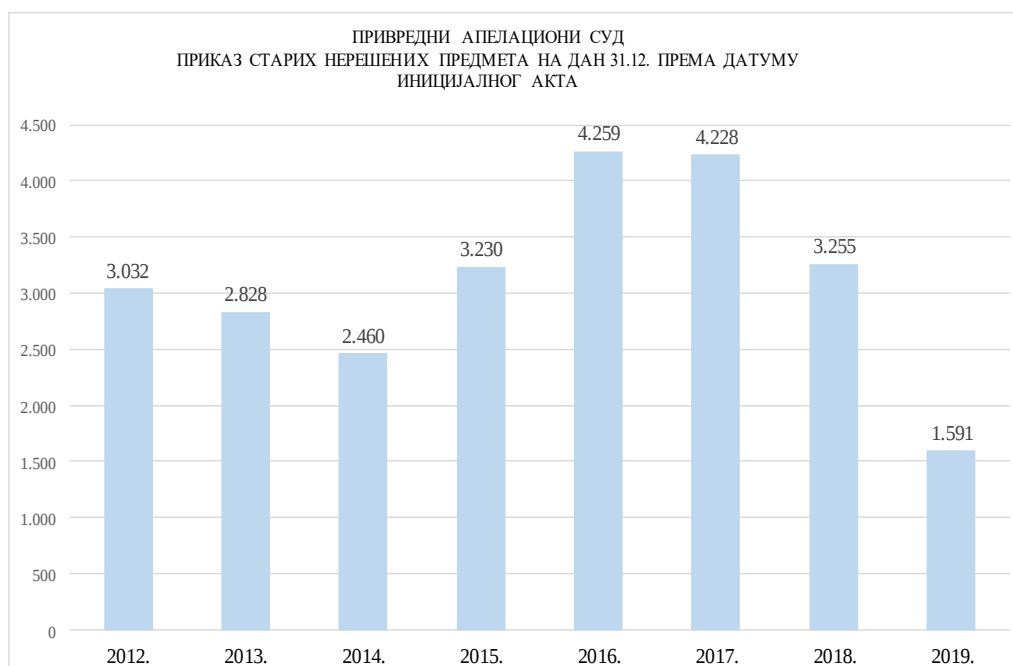
Табела 16.



Графикон 25.

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД

Смањење броја старих предмета у привредним судовима одразило се у 2017. години, на повећање броја старих предмета у Привредном апелационом суду који одлучује о жалбама на првостепене пресуде које су донели привредни судови у старим предметима (повећан је тренд решавања старих предмета у првом степену). У 2018. је тај раст заустављен, савладан је прилив, смањени заостаци, па је неопходно одржати тренд смањења нерешених старих предмета и у наредном периоду, док је у 2019. години у овом суду било 1.591. предмет, који се према важећем Судском пословнику сматра старим.



Графикон 26.

ПРЕКРШАЈНИ СУДОВИ

У прекршајним судовима у периоду од 2012. до 2016. године, због увођења прекршајних налога у систем - по Закону о прекршајима из 2014. године, бележило се до 2016. године константно повећање прилива и броја нерешених предмета у овим судовима, па и нерешених старих предмета.

Био је приметан и повећан број предмета решених обуставом због застарелости – са 97.332 у 2016. години, од укупно решених 786.261 предмета, на 129.671 у 2017. години, од укупно решених 696.607, уз истовремено смањење броја решених предмета у односу на 2016. годину. У 2018. години укупно је решено 676.361 предмета што је мање него 2017. године, а од тог броја поступак је био обустављен у 110.173 предмета, док је због застарелости преиначено још 1.746 предмета.

У 2019. години решено је **614.246** предмета, а остало нерешено **533.968**. предмета. Број предмета решених обуставом због застарелости је смањен на **55.400**, а старих предмета, у којима поступак траје дуже од три године има **8.412**, док у **2.807** предмета поступак траје дуже од 10 година.

Неопходно је сачинити анализу узрока који су довели до решавања предмета обуставом због застарелости, јер се овакав начин решавања предмета не може сматрати ефикасним поступањем прекршајних судова, као и анализу прекомерног трајања прекршајног поступка преко три, односно преко 10 година.

ПРЕКРШАЈНИ СУДОВИ
ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ ПРЕДМЕТИМА
НА ДАН 31.12.2019.- ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

Редни број	Материја		Број судија	УКУПНО У РАДУ (укупно нерешено на почетку + укупно примљено) 01.01-31.12.2019.	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2019.	ДУЖИНА ТРАЈАЊА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА		% СТАРИХ ПРЕДМЕТА У ОДНОСУ НА УКУПНО У РАДУ	ПРОСЕЧНО СТАРИХ ПРЕДМЕТА ОСТАЛО У РАДУ ПО СУДИЈИ
	Класификација	Уписник				ОД 3 ДО 5	ОД 5 ДО 10		
1	01-Јавни ред и мир	ПР	486	45.626	143	143		0,31	0,29
		ПРМ	417	2.163	10	10		0,46	0,02
2	02-Саобраћај	ПР	488	293.554	1.232	1.232		0,42	2,52
		ПРМ	417	4.587	18	18		0,39	0,04
3	03-Јавна безбедност	ПР	488	35.406	63	63		0,18	0,13
		ПРМ	408	2.462	5	5		0,20	0,01
4	04-Привреда	ПР	472	50.536	683	535	148	1,35	1,45
		ПРМ	24	35					
5	05-Финансије и царине	ПР	488	44.129	6.129	3.470	2.659	13,89	12,56
		ПРМ	27	31					
6	06-Рад, радни односи и заштита на раду	ПР	487	10.565	36	36		0,34	0,07
		ПРМ							
7	07-Образовање, наука, култура и информисање	ПР	473	8.433	21	21		0,25	0,04
		ПРМ	5	8					
8	08-Здравствена и социјална заштита, здравствено осигурање и заштита животне средине	ПР	476	6.294	53	53		0,84	0,11
		ПРМ	5	5					
9	09-Одбрана-Војска	ПР	482	12.847	34	34		0,26	0,07
		ПРМ	326	2.066					
10	10-Управа	ПР	160	715	18	18		2,52	0,11
		ПРМ	2	2					
УКУПНО ОД 1-10		ПР	489	508.105	8.412	5.605	2.807	1,66	17,20
		ПРМ	422	11.359	33	33		0,29	0,08

Табела 17.

XI ПОСЕБНЕ ВРСТЕ СПОРОВА

ЗАШТИТА ПРАВА НА СУЂЕЊЕ У РАЗУМНОМ РОКУ

Преласком надлежности за заштиту права на суђење у разумном року са Уставног суда на судове опште и посебне надлежности по Закону о изменама и допунама Закона о уређењу судова и доношењем новог Закона о заштити права на суђење у разумном року, дошло је до подношења великог броја захтева за заштиту овог права, односно приговора за убрзање поступака и тужби за правично задовољење досуђивањем неимовинске штете и тужби за накнаду имовинске штете пред свим судовима у Републици.

Тренд великог броја нових предмета из 2015. године наставио се у 2016, 2017, 2018. и 2019. години тако да се у свим судовима у Републици 2019. број нерешених предмета са 13.178 на почетку извештајног периода повећао на **23.479**.

У 2018. години примљено је 68.720 предмета, што је било највеће реално повећање прилива у систему, али је прилив нових предмета у овој материји био још већи у 2019. години, будући да је примљено - **100.600 нових предмета, који се по закону сматрају хитним и прекоредно решавају, па иако је решено 90.299 предмета, прилив није савладан.**

Највећи прилив имали су основни судови, затим привредни и виши судови, па је неопходно да председници судова Годишњим распоредом послова повећају број судија који ће, поред њих, одлучивати по приговорима ради заштите права на суђење у разумном року.

**ЗАШТИТА ПРАВА НА СУЂЕЊЕ У РАЗУМНОМ РОКУ
УКУПНО ЗА СВЕ СУДОВЕ**

		01.01. - 31.12.2016.					01.01. - 31.12.2017.				
Редни број	Суд	Број судија у материји	Нерешено на почетку	Укупно примљено	Укупно решено	Нерешено на крају извештајног периода	Број судија у материји	Нерешено на почетку	Укупно примљено	Укупно решено	Нерешено на крају извештајног периода
1	Врховни касациони суд	30	1.297	3.465	3.991	771	24	771	498	1.190	79
2	Апелациони судови	121	1.254	934	1.837	351	72	351	356	633	74
3	Виши судови	123	4.632	3.198	6.972	858	84	858	4.377	4.646	589
4	Основни судови	236	1	12.364	9.811	2.554	390	2.554	19.049	15.398	6.205
УКУПНО 1-4		510	7.184	19.961	22.611	4.534	570	4.534	24.280	21.867	6.947
5	Управни суд	1		225	210	15	1	15	267	259	23
6	Привредни апелациони суд	30	2.766	1.114	3.744	136	34	136	1.750	1.637	249
7	Привредни судови	63		4.305	4.150	155	71	155	8.549	7.224	1.480
8	Прекршајни апелациони суд	4	11	69	78	2	4	2	76	67	11
9	Прекршајни судови	44		180	173	7	33	7	170	154	23
УКУПНО 5-9		142	2.777	5.893	8.355	315	143	315	10.812	9.341	1.786
УКУПНО 1-9		652	9.961	25.854	30.966	4.849	713	4.849	35.092	31.208	8.733

Табела 18.

		01.01. - 31.12.2018.					01.01. - 31.12.2019.				
Редни број	Суд	Број судија у материји	Нерешено на почетку	Укупно примљено	Укупно решено	Нерешено на крају извештајног периода	Број судија у материји	Нерешено на почетку	Укупно примљено	Укупно решено	Нерешено на крају извештајног периода
1	Врховни касациони суд	23	79	319	352	46	16	46	307	321	32
2	Апелациони судови	117	74	677	672	79	128	79	1.385	1.336	128
3	Виши судови	101	586	7.690	6.692	1.584	127	1.584	15.169	13.730	3.023
4	Основни судови	500	6.205	27.874	25.437	8.642	555	8.644	43.821	35.278	17.187
УКУПНО 1-4		741	6.944	36.560	33.153	10.351	826	10.353	60.682	50.665	20.370
5	Управни суд	1	23	353	320	56	1	54	390	410	34
6	Привредни апелациони суд	34	250	3.813	3.778	285	31	285	6.664	6.340	609
7	Привредни судови	56	1.480	27.536	26.581	2.435	66	2.435	31.616	31.702	2.349
8	Прекршајни апелациони суд	4	11	138	138	11	4	11	424	410	25
9	Прекршајни судови	32	23	320	303	40	43	40	824	772	92
УКУПНО 5-9		127	1.787	32.160	31.120	2.827	145	2.825	39.918	39.634	3.109
УКУПНО 1-9		868	8.731	68.720	64.273	13.178	971	13.178	100.600	90.299	23.479

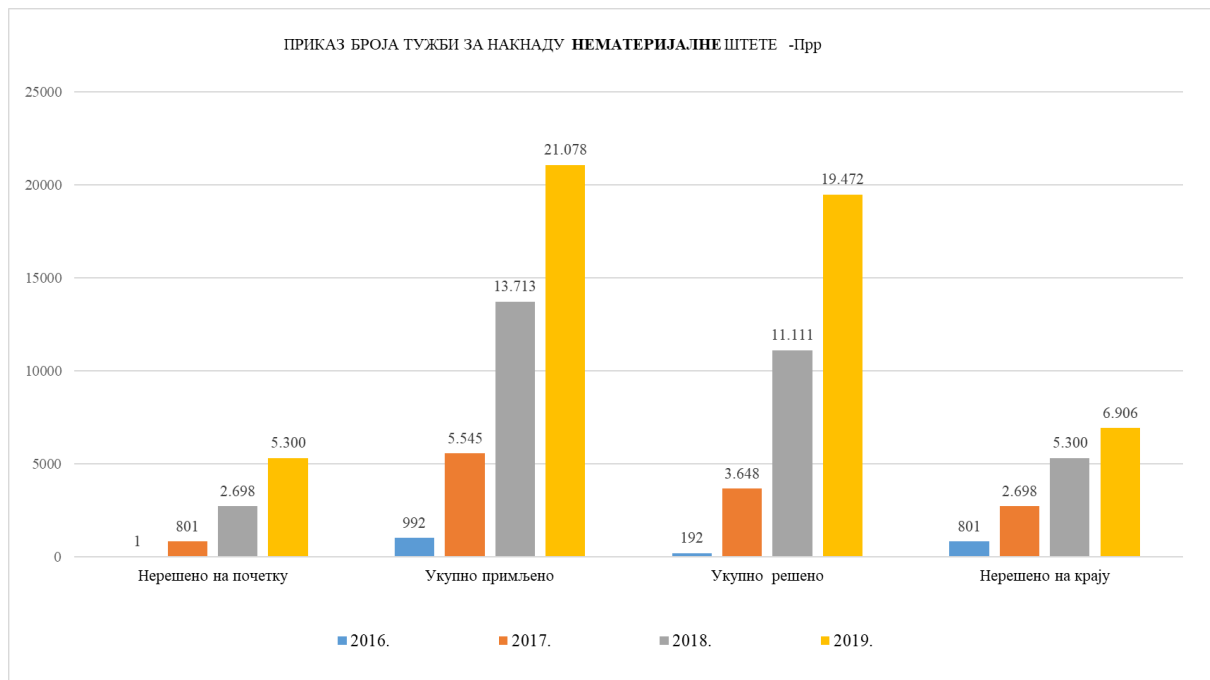
Табела 19.

На основу одлука председника судова којима су усвојени приговори за убрзање поступака и утврђена повреда права на суђење у разумном року пред основним судовима у Републици примљено је **21.078** нових тужби у којима странке захтевају правично задовољење за нематеријалну штету од 300 до 3.000 € (док је у 2017. примљено 5.545, а у 2018. - 11.111 предмета права на суђење у разумном року у основним судовима).

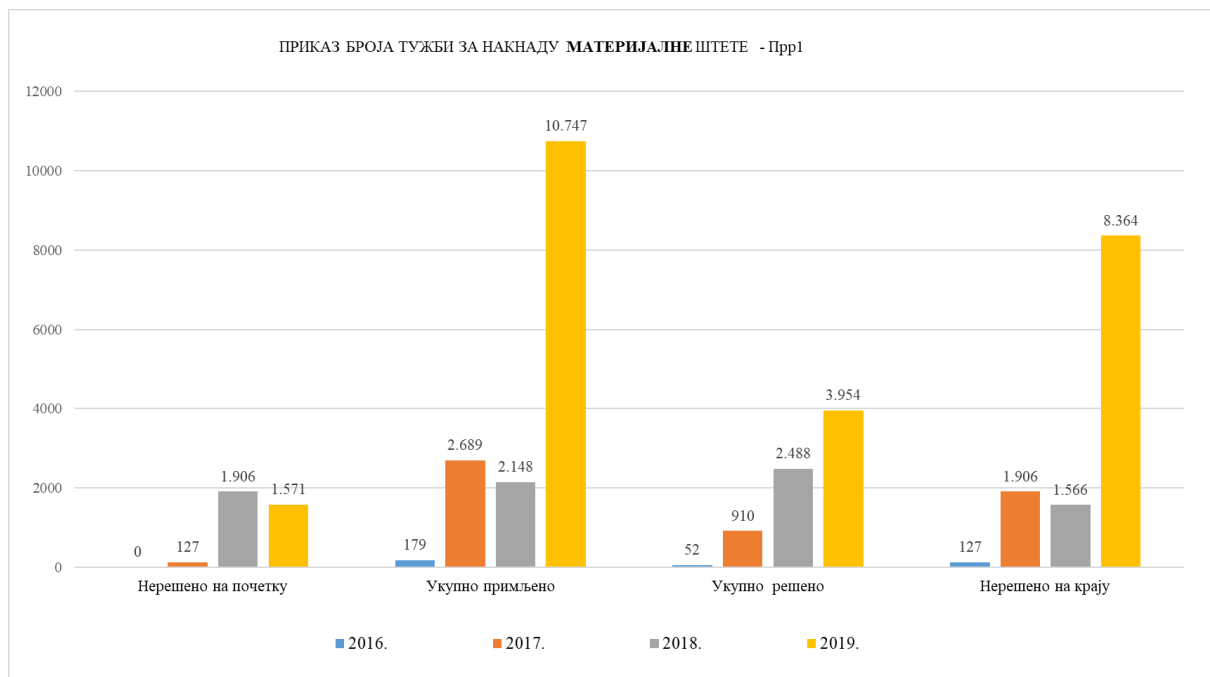
Најизразитије повећање прилива односи се на тужбе за накнаду материјалне штете. У 2018. години било је 2.148 оваквих тужби, а у 2019. години - **10.747**. Прилив није савладан, па је остало нерешено 8.364. предмета ради накнаде материјалне штете. Зато су председници судова у обавези да предузму мере за што хитније решавање ових предмета, јер се ради о неизвршавању правоснажних и извршних судских одлука у којима поступак предуго траје.

Наиме, највећи број ових предмета односи се на извршење правоснажних судских одлука, у којима је извршење принудне наплате потраживања из радног односа, било прекинуто императивним нормама Закона о приватизацији, на које законско решење судови нису утицали, а у којима се због инсолвентности дужника у реструктурирању ради приватизације, обавеза преваљује на државу (*Качапор против Србије, Влаховић против Србије...*). Износи који се исплаћују странкама уместо ових инсолвентних дужника, који су у друштвеној или државној својини и чију приватизацију контролише држава, знатно оптерећују буџет, па се не може прихватити критика изречена у јавности - да је буџет оптерећен само због лошег и неажурног рада судова.

Како се ради о хитним предметима ради накнаде имовинске и неимовинске штете због повреде права на суђење у разумном року, имајући у виду оптерећеност основних судова, неопходно је предузети појединачне мере и додатно годишњим распоредима послова одредити већи број судија који у основним судовима поступају у овим предметима, јер је досадашњи број очигледно - недовољан.



Графикон 27.-а.



Графикон 27.-б

ПРЕДМЕТИ РАДИ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

Према позитивним прописима, а нарочито после доношења Закона о спречавању насиља у породици, првостепени судови су примили и решавали повећан број ових предмета. У 2019. години примљено је укупно **32.146** предмета, решено је **31.920** предмета, а остало је нерешено **3.110** предмета. Највећи број нерешених предмета је у основним судовима па су председници судова у обавези да предузму додатне мере да се ови хитни предмети убрзаније решавају.

ПРЕДМЕТИ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ 01.01.2019. - 31.12.2019.

Редни број	Суд	Нерешено на почетку	Примљено	Укупно у раду	Решено	Нерешено на крају
1	Врховни касациони суд	22	120	142	116	26
2	Апелациони судови	46	671	717	677	40
3	Виши судови	122	3.457	3.579	3.420	159
4	Основни судови	2.620	25.669	28.289	25.507	2.782
5	Прекршајни апелациони суд	3	221	224	218	6
6	Прекршајни судови	71	2.008	2.079	1.982	97
УКУПНО		2.884	32.146	35.030	31.920	3.110

Табела 20.

ПРЕДМЕТИ КОРУПЦИЈЕ И ЗАШТИТЕ УЗБУЊИВАЧА

Према извештајима судова због кривичних дела са елементима корупције у 2019. примљено је **1.516** нових предмета, решено је **1.792** предмета, а остало нерешено **1.290**. Смањен је број ових нерешених предмета, а од укупног броја нерешених предмета у 498 старих предмета, поступак траје дуже од три године рачунајући од дана подношења иницијалног акта.

ПРЕДМЕТИ КРИВЧНИХ ДЕЛА ИЗ ЧЛ. 194, ЧЛ 344-а И 388 КЗ РС

Редни број	Назив суда	Нерешено на почетку			Примљено		Укупно у раду		Укупно решено				Нерешено на крају	
		Укупно	Стари предмети према датуму иницијалног акта	Број оптужених лица	Укупно	Број оптужених лица	Број предмета	Број оптужених лица	Мериторно	На други начин	Укупно решено	Стари предмети према датуму иницијалног акта	Остало у раду као нерешено	Стари предмети према датуму иницијалног акта
1	Апелациони судови	27	6	31	219	245	246	276	226	3	229	36	17	3
2	Виши судови	69	19	139	69	85	138	224	70	10	80	8	58	17
3	Основни судови	1.738	63	1.753	4.003	4.050	5.741	5.803	3.466	547	4.013	57	1.728	39
УКУПНО:		1.834	88	1.923	4.291	4.380	6.125	6.303	3.762	560	4.322	101	1.803	59

Табела 21.

КОРУПЦИЈА

Редни број	Назив суда	Нерешено на почетку			Примљено		Укупно у раду		Укупно решено				Нерешено на крају	
		Укупно	Стари предмети према датуму иницијалног акта	Број оптужених лица	Укупно	Број оптужених лица	Број предмета	Број оптужених лица	Мериторно	На други начин	Укупно решено	Стари предмети према датуму иницијалног акта	Остало у раду као нерешено	Стари предмети према датуму иницијалног акта
1	Апелациони судови	89	52	305	467	936	556	1.241	469	8	477	180	79	46
2	Виши судови	759	350	2.350	687	1.039	1.446	3.389	456	203	659	210	787	332
3	Основни судови	718	213	1.059	362	494	1.080	1.553	500	156	656	163	424	120
УКУПНО:		1.566	615	3.714	1.516	2.469	3.082	6.183	1.425	367	1.792	553	1.290	498

Табела 21.- а.

ПРЕКРШАЈИ ПО ЗАКОНУ О АГЕНЦИЈИ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Редни број	Назив суда	Нерешено на почетку			Примљено		Укупно у раду		Укупно решено				Нерешено на крају	
		Укупно	Стари предмети према датуму иницијалног акта	Број оптужених лица	Укупно	Број оптужених лица	Број предмета	Број оптужених лица	Мериторно	На други начин	Укупно решено	Стари предмети према датуму иницијалног акта	Остало у раду као нерешено	Стари предмети према датуму иницијалног акта
1	Прекршајни апелациони суд	3		3	34	34	37	37	16	16	32		5	
2	Прекршајни судови	48		48	51	51	99	99	42	8	50		49	
УКУПНО:		51		51	85	85	136	136	58	24	82	0	54	

Табела 21.-б

У судовима у Републици Србији на крају 2019.године остао нерешено **60** предмета ради заштите узбуњивача од одмазде због обелодањивања информација у складу са Законом о заштити узбуњивача. У 2019. години примљено је **152** нова предмета, од укупног броја предмета у раду (220) судови су решили **160** предмета.

Иако ови предмети нису бројни, њихов је значај велики, с обзиром на то да је остварење права на узбуњивање, као људског права које штити слободу говора, од значаја за владавину права и развој сваког демократског друштва. **Без обзира што су ови предмети хитни, на крају 2019. године остало је нерешено и 13 предмета у којима поступак није окончан ни после три године рачунајући од дана подношења иницијалног акта, па је неопходно да председници судова предузму посебне мере ради убрзања поступка у овим старим предметима.**

ИЗВЕШТАЈ О ПРЕДМЕТИМА У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ УЗБУЊИВАЧА
ЗА ПЕРИОД ОД 01.01.2019. ДО 31.12.2019. ГОДИНЕ

Редни број	Назив суда	Материја	Број судија у материји	Нерешено на почетку	Укупно примљено	Укупно у раду	Укупно решено	Нерешено на крају	
								Остало у раду као нерешено	Трајање поступка од иницијалног акта преко 36 месеци
1	Врховни касациони суд	Рев-уз	6	2	6	8	2	6	1
		Рев2-уз	2	3	4	7	5	2	1
УКУПНО				5	10	15	7	8	2
1	Апелациони судови	Гж-уз	22	1	41	42	36	6	3
		Гж1-уз	16		17	17	17		
2	Виши судови	П-уз	17	37	35	72	43	29	7
		Ппр-уз	1	4	19	23	21	2	
3	Основни судови	П1-уз	4	13	5	18	13	5	1
4	Управни суд	У-уз	17	4	17	21	14	7	
5	Прекршајни апелациони суд	Прж-уз	4		5	5	4	1	
6	Прекршајни судови	Пр-уз	2	4	3	7	5	2	
УКУПНО ЗА СВЕ СУДОВЕ БЕЗ ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА:				63	142	205	153	52	11
УКУПНО ЗА СВЕ СУДОВЕ:				68	152	220	160	60	13

Табела 21.-в

ЗАСТАРЕЛИ ПРЕДМЕТИ У КАЗНЕНОЈ МАТЕРИЈИ (кривична, прекршајна, привредна)

Упоредни преглед предмета решених обуставом због застарелости у кривичном поступку, прекршајном поступку и поступку по привредним преступима указује да се пред судовима опште и посебне надлежности број таквих предмета смањује. У прекршајним судовима је у 2017. решено обуставом због застарелости 129.671 од укупно решених 696.607. У 2018. години од укупно решених 676.361 прекршајних предмета, поступак је обустављен због застарелости у 110.173 предмета, а у још 1.746 предмета је првостепена одлука преиначена због застарелости. У 2019. години од укупног броја решених предмета (1.229.418), у прекршајним судовима застарело је највише предмета (55.400). Неопходно је сачинити анализу узрока застаревања предмета у прекршајним судовима, иако је у 2019. години број застарелих предмета преполовљен у односу на 2018. годину.

ЗАСТАРЕЛОСТ У 2019. ГОДИНИ (ПРЕТЕЖНО СУДЕЋЕ МАТЕРИЈЕ)

Редни број	Суд	Укупан број решених предмета	Решење о обустави због застарелости	Одбијајућа (преиначена) пресуда због застарелости	Укупно застарело
1	Апелациони судови	57.541		3	3
2	Виши судови	116.202	50	12	62
3	Основни судови	255.568	40	67	107
4	Привредни апелациони суд	16.993			
5	Привредни судови	140.082	8		8
6	Прекршајни апелациони суд	28.786	2.443	14	2.457
7	Прекршајни судови	614.246	54.445	955	55.400
УКУПНО		1.229.418	56.986	1.051	58.037

Табела 22.

ХП

ПРИМЕНА НОВОГ ЗАКОНА О ИЗВРШЕЊУ И ОБЕЗБЕЂЕЊУ ИЗ 2016. ГОДИНЕ И ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗИО КОЈИ ЈЕ СТУПИО НА СНАГУ 3.8.2019. ГОДИНЕ

Спроводећи системске мере из Посебног програма за решавање старих предмета извршења, Република Србија је доношењем новог Закона о извршењу и обезбеђењу омогућила свеобухватно решавање старих предмета у материји извршења, јер су предмети из ове области онемогућавали нормално функционисање судске власти.

Врховни касациони суд, Министарство правде и Високи савет судства заједнички су израдили и усвојили [Упутство за спровођење новог Закона о извршењу и обезбеђењу](#) које садржи мере којима се одређује надлежност суда и јавних извршитеља у поступцима извршења и обезбеђења и прописују обавезе извршних поверилаца, суда, Коморе извршитеља и јавних извршитеља у извршним предметима у којима долази до промене надлежности на основу овог новог Закона, санкционише пропуштање обавезног поступања извршних поверилаца и поступање у појединим предметима извршења на основу новог Закона, као и на предмете који су у току.

Спровођење овог Упутства у основним судовима подржала је Европска унија кроз свој пројекат из предприступних фондова "Унапређење ефикасности правосуђа".

Применом наведених мера и уз ову подршку, остварени су изузетни резултати и број извршних предмета само у 2016. години смањен за 811.322 предмета. У 2017. години број решених извршних предмета је мањи, међутим укупан број нерешених извршних предмета смањен је за 143.519 предмета. Највећи застој у реализацији планова за решавање старих извршних предмета био је узрокован поделом огромног броја нерешених предмета између Првог, Другог и Трећег основног суда у Београду, али ће се рад на овим предметима убрзати у 2018. години уз помоћ пројекта ЕУ "Унапређење ефикасности правосуђа" чије је трајање продужено на још три месеца у 2018. години.

У 2019. години примљено је **396.233** нових извршних предмета, решено је **475.702**, а остало нерешено **632.791** предмет. Број нерешених извршних предмета смањен је у 2019. у односу на 2018. годину, иако је прилив нових извршних предмета био већи него 2018. године, будући да је пред крај 2019. године прилив предмета у којима је извршни дужник Република Србија, био повећан, будући да су извршни повериоци желели да избегну примену новела ЗИО које су почеле да се примењују 1.1.2020. године и обавештавање Министарства финансија о намери подношења предлога за извршење против државе (члан 300 ЗИО).

Сва извршења	Нерешено на почетку	Укупно примљено	Укупно решено	Нерешено на крају
2016.	1.855.129	352.207	1.225.471	981.865
2017.	982.162	491.659	635.178	838.643
2018.	838.643	337.760	463.964	712.439
2019.	712.440	396.233	475.702	632.971

Табела 23.



Графикон 28.

ПРИКАЗ ПРЕДМЕТА ИЗВРШЕЊА
УКУПНО ЗА СВЕ ОСНОВНЕ И ПРИВРЕДНЕ СУДОВЕ У 2019. ГОДИНИ

2019. година	Материја	Нерешено на почетку	Укупно примљено	Укупно решено	Нерешено на крају
ОСНОВНИ СУДОВИ	И	121.051	49.677	72.917	97.811
	Ив	536.623	13.012	74.254	475.381
	Укупно (И+Ив)	657.674	62.689	147.171	573.192
ПРИВРЕДНИ СУДОВИ	И	4.456	2.529	4.284	2.701
	Ив	14.025	1.760	8.154	7.631
	Укупно (И+Ив)	18.481	4.289	12.438	10.332
УКУПНО (ОСНОВНИ + ПРИВРЕДНИ)	И	125.507	52.206	77.201	100.512
	Ив	550.648	14.772	82.408	483.012
	Укупно	676.155	66.978	159.609	583.524

Табела 24.

Упоредни показатељи структуре извршних предмета ("И", "Ив" и „остало“) указује да је укупан број извршних старих предмета - 583.524.

Укупан број нерешених предмета извршења и нерешених старих предмета извршења "И" и "Ив", посебно у основним судовима, указивао је на неопходност примене свих системских и појединачних мера одређених Измењеним Јединственим програмом решавања старих предмета да би се решили сви нерешени стари извршни предмети, а пре свих они у којима поступак траје преко пет година, односно преко 10 година, јер се ови предмети нису могли решити у редовној судској извршној процедури.

ОСНОВНИ СУДОВИ
СТРУКТУРА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ИЗВРШНИХ ПРЕДМЕТА
ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА НА ДАН 31.12.

Година	Материја	Укупан број старих нерешених предмета	ДУЖИНА ТРАЈАЊА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА			
			од 2 до 3	од 3 до 5	од 5 до 10	преко 10
2012	И	124.488	34.462	44.312	36.013	9.701
	Ив	1.442.091	375.378	400.205	490.168	176.340
	УКУПНО:	1.566.579	409.840	444.517	526.181	186.041
2013	И	105.966	24.549	36.408	34.553	10.456
	Ив	1.509.864	274.377	550.596	551.111	133.780
	УКУПНО:	1.615.830	298.926	587.004	585.664	144.236
2014	И	115.555	31.333	33.614	40.009	10.599
	Ив	1.547.764	217.535	455.952	650.371	223.906
	УКУПНО:	1.663.319	248.868	489.566	690.380	234.505
2015	И	124.246	36.518	37.899	40.298	9.531
	Ив	1.450.609	24.126	331.134	811.610	283.739
	УКУПНО:	1.574.855	60.644	369.033	851.908	293.270
2016	И	104.257	31.452	40.495	26.162	6.148
	Ив	661.644	17.172	103.844	428.929	111.692
	УКУПНО:	765.901	48.624	144.339	455.091	117.840
2017	И	96.872	25.054	38.419	27.290	6.109
	Ив	611.347	14.802	27.420	426.943	142.182
	УКУПНО:	708.219	39.856	65.839	454.233	148.291
2018	И	80.459	13.456	31.362	30.007	5.634
	Ив	533.590	6.661	22.638	319.073	185.218
	УКУПНО:	614.049	20.117	54.000	349.080	190.852
2019	И	52.851		20.100	28.380	4.371
	Ив	472.084		16.844	209.279	245.961
	УКУПНО:	524.935		36.944	237.659	250.332

Табела 25.

ПРИВРЕДНИ СУДОВИ

СТРУКТУРА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ИЗВРШНИХ ПРЕДМЕТА ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА НА ДАН 31.12.

Година	Материја	Укупан број старих нерешених предмета	ДУЖИНА ТРАЈАЊА НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА			
			од 2 до 3	од 3 до 5	од 5 до 10	преко 10
2012	Сва извршења	22.771	21.942	714	107	8
2013		29.872	13.685	15.996	183	8
2014		31.804	10.052	21.341	401	10
2015		32.180	7.936	16.273	7.951	20
2016		24.303	6.399	11.192	6.694	18
2017		22.392	4.847	8.986	8.533	26
2018		17.439	2.012	6.445	8.954	28
2019		9.427		2.980	6.400	47

Табела 26.

Сви стратешки документи ВКС, МП и ВСС указивали су на потребу предузимања нових системских мера и активности ради реформисања извршне процедуре, па је зато Законом о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, („Службени гласник РС“ број 54/2019 од 26.7.2019. године) који је ступио на снагу 3.8.2019. године, а већина одредаба се примењује од 1.1.2020. године, одређена надлежност суда и јавних извршитеља у поступцима извршења и обезбеђења, извршено разграничење овлашћења која имају у поступку и онемогућен паралелизам спровођења извршних поступака, прописане обавезе извршних поверилаца, суда, председника судова и јавних извршитеља у извршним предметима у којима долази до промене надлежности, санкционисано пропуштање обавезног поступања извршних поверилаца и прописане мере за поступање у појединим извршним предметима.

Систем извршења ради принудне реализације потраживања, који се примењује од 1.1.2020. године, пројектован је према правилима о искључивој надлежности суда или јавних извршитеља за доношење решења о извршењу и спровођење извршења, односно о њиховој искључивој надлежности за спровођење појединих поступака извршења.

Од 1.1.2020.године јавним извршитељима ће се уступати сви предмети за чије су спровођење они надлежни по Закону о извршењу и обезбеђењу ("Службени гласник РС" 106/15,106/16, 113/17 и 54/19), дакле не само предмети у којима су постали надлежни за спровођење по изменама Закона из 2019.године, него и они предмети за које су јавни извршитељи надлежни за спровођење извршења по Закону о извршењу и обезбеђењу из 2016. године, који су применом члана 547 тог закона остали у судовима.

То значи да ће у судовима почев од 1.1.2020.године остати ради спровођења само следећа средства извршења: извршење одлука из породичних односа, осим законског издржавања, извршење чињења које може предузети само дужник, нечињења и

трпљења, враћање запосленог на рад и она средства извршења за чије је спровођење суд надлежан према одредбама посебног закона.

Истовремено, прелазне и завршне одредбе у члану 166. ст 5. и 6. Закона прописују услове и рокове у којима ће се обуставити одређени извршни поступци.

Ради спровођења ових Новела ВКС, ВСС и МП донели су напред цитирано Упутство 10.10.2019. године, које се спроводи у сарадњи са пројектима ЕУ за Србију - подршка ВКС и УСАИД - Владавина права, па се њиховом применом очекује да у већини извршних предмета поступак буде или обустављен или спровођење извршења пренето јавним извршитељима. Уз подршку ових пројеката извршене су припремне радње, едукација, израђени електронски обрасци за израду одлука и уступање извршних предмета јавним извршитељима, а први мерљиви резултати примене овог Закона могу се очекивати на крају првог полугођа 2020. године.

ХІІІ КВАЛИТЕТ

Однос између броја укупно решених предмета, броја ожалбених предмета у односу на број укинутих одлука, исказаних и укупно и кроз мериторне одлуке указује на број предмета који су у инстанционом поступку по правном леку враћени нижестепеном суду на поновни поступак.

Неопходно је пратити трендове у погледу броја укинутих одлука, јер они оптерећују рад судова, због чега стручним обукама и разматрањем спорних питања треба утицати на смањење броја укинутих одлука у предметима да се у предметима не би поново одлучивало, а смањење броја укинутих одлука омогућиће судијама да више времена посвете новопримљеним предметима. Смањење броја укинутих одлука утиче на повећање правне сигурности и поверења грађана у судство.

ПРИКАЗ КВАЛИТЕТА СУДСКИХ ОДЛУКА У 2019. ГОДИНИ

Редни број	Назив суда	Број судија	Укупно решено	Решено мериторном одлуком	Број разматраних жалби	Укупан број укинутих	% Укинутих одлука у односу на укупно решено	% Укинутих одлука у односу на мериторне одлуке	% Разматраних жалби у односу на укупно решено	% Разматраних жалби у односу на мериторно решено	% Укинутих одлука у односу на број разматраних жалби
1	Апелациони судови	199	63.187	59.398	5.521	263	0,42	0,44	8,74	9,29	4,76
2	Виши судови	340	254.759	133.512	15.988	1.793	0,70	1,34	6,28	11,97	11,21
3	Основни судови	1.168	1.110.393	721.254	105.464	14.381	1,30	1,99	9,50	14,62	13,64
4	Управни суд	41	21.285	20.756	329	20	0,09	0,10	1,55	1,59	6,08
5	Привредни апелациони суд	31	16.993	16.395	453	37	0,22	0,23	2,67	2,76	8,17
6	Привредни судови	152	140.082	103.161	15.242	1.722	1,23	1,67	10,88	14,77	11,30
7	Прекршајни апелациони суд	58	28.786	24.566	50	16	0,06	0,07	0,17	0,20	32,00
8	Прекршајни судови	509	614.246	477.892	25.539	5.486	0,89	1,15	4,16	5,34	21,48
УКУПНО:		2.498	2.249.731	1.556.934	168.586	23.718	1,05	1,52	7,49	10,83	14,07

Табела 27.

ПРОЦЕНАТ УКИНУТИХ ОДЛУКА У 2019. ГОДИНИ

Редни број	Назив суда	Број судија	Број разматраних жалби	Укупан број укинутих	% Укинутих одлука у односу на бр. разматраних жалби
1	Апелациони судови	199	5.521	263	4,76
2	Виши судови	340	15.988	1.793	11,21
3	Основни судови	1.168	105.464	14.381	13,64
4	Управни суд	41	329	20	6,08
5	Привредни апелациони суд	31	453	37	8,17
6	Привредни судови	152	15.242	1.722	11,30
7	Прекршајни апелациони суд	58	50	16	32,00
8	Прекршајни судови	509	25.539	5.486	21,48
УКУПНО:		2.498	168.586	23.718	14,07

Табела 28.

XIV ДУЖИНА ТРАЈАЊА СУДСКОГ ПОСТУПКА У ИНСТАНЦИ

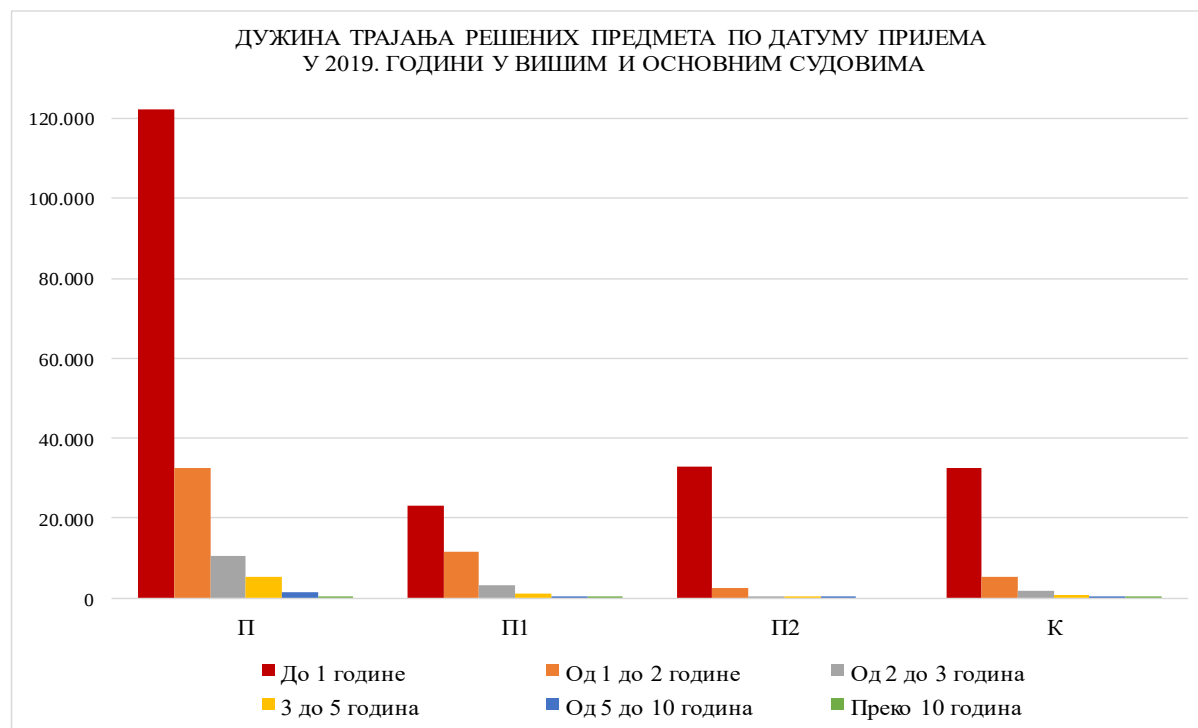
На оцену квалитета рада судова утиче и дужина трајања решених предмета у претежно судећим материјама.

Наведени индикатори указују да се у свим судећим материјама највећи број предмета реши у року до једне године, а да се потом број решених предмета смањује.

ДУЖИНА ТРАЈАЊА РЕШЕНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ПРЕТЕЖНО СУДЕЋЕ МАТЕРИЈЕ У 2019. ГОДИНИ

Редни број	Суд	Укупан број решених предмета	ТРАЈАЊЕ ПОСТУПКА					
			До 1 године	Од 1 до 2 године	Од 2 до 3 године	Од 3 до 5 година	Од 5 до 10 година	Преко 10 година
1	Апелациони судови	57.541	54.454	2.614	439	34		
2	Виши судови	116.202	82.085	27.170	6.381	438	120	8
3	Основни судови	255.568	188.923	43.466	14.288	6.970	1.918	3
4	Управни суд	21.285	7.652	5.919	5.991	1.722	1	
5	Привредни апелациони суд	16.993	13.449	3.447	97			
6	Привредни судови	140.082	118.811	10.014	3.313	2.946	4.969	29
7	Прекршајни апелациони суд	28.786	28.733	52	1			
8	Прекршајни судови	614.246	282.010	290.170	35.942	4.428	1.696	
УКУПНО:		1.250.703	776.117	382.852	66.452	16.538	8.704	40

Табела 29.



Графикон 29.

ДУЖИНА ТРАЈАЊА РЕШЕНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ПРЕТЕЖНО СУДЕЊЕ МАТЕРИЈЕ У 2019.

ОСНОВНИ СУДОВИ

Редни број	Врста материје	Укупан број решених предмета	ТРАЈАЊЕ ПОСТУПКА					
			До 1 године	Од 1 до 2 године	Од 2 до 3 године	Од 3 до 5 година	Од 5 до 10 година	Преко 10 година
1	П	145.827	104.677	25.741	9.084	5.002	1.321	2
2	П1	35.788	20.863	10.251	3.261	1.149	263	1
3	П2	35.518	32.577	2.479	356	96	10	0
4	К	38.435	30.806	4.995	1.587	723	324	0
Укупно 1-4		255.568	188.923	43.466	14.288	6.970	1.918	3

ВИШИ СУДОВИ

Редни број	Врста материје	Укупан број решених предмета	ТРАЈАЊЕ ПОСТУПКА					
			До 1 године	Од 1 до 2 године	Од 2 до 3 године	Од 3 до 5 година	Од 5 до 10 година	Преко 10 година
1	П	26.316	17.630	6.874	1.508	246	53	5
2	П1	3.446	2.110	1.200	97	28	11	0
3	П2	597	497	78	16	5	1	0
4	К	2.452	1.766	442	134	58	49	3
Укупно 1-4		32.811	22.003	8.594	1.755	337	114	8

УКУПНО ОСНОВНИ + ВИШИ

Редни број	Врста материје	Укупан број решених предмета	ТРАЈАЊЕ ПОСТУПКА					
			До 1 године	Од 1 до 2 године	Од 2 до 3 године	Од 3 до 5 година	Од 5 до 10 година	Преко 10 година
1	П	172.143	122.307	32.615	10.592	5.248	1.374	7
2	П1	39.234	22.973	11.451	3.358	1.177	274	1
3	П2	36.115	33.074	2.557	372	101	11	0
4	К	40.887	32.572	5.437	1.721	781	373	3
Укупно 1-4		288.379	210.926	52.060	16.043	7.307	2.032	11

Табела 30.

XV ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕШНОСТИ ПРЕМА СЕПЕЖ-у (С Е Р Е Ј)

Према методологији статистичког извештавања Европске комисије за ефикасност у правосуђу Савета Европе – СЕРЕЈ (Commission Européen pour l’Efficacité de la Justice), јединственој за све земље чланице и све делове правосудног система (судове, тужилаштва, затворе) утврђен је одређен број индикатора као показатеља успешности система, односно његових делова. Основни показатељи учинка ове методологије прихваћени су у домаћем нормативном оквиру и пракси, приказани су и раније у овом извештају: број нерешених предмета на почетку извештајног периода, број примљених предмета током извештајног периода, број решених предмета током извештајног периода и број нерешених предмета на крају извештајног периода.

Поред ових, важни индикатори учинка на основу којих се правосудни системи држава-чланица Савета Европе пореде на сваке две године су време потребно за решавање предмета (у данима) и савладавање прилива.

Просечно време трајања поступка рачуна се на **годишњем нивоу**, а утврђује се на основу следеће формуле:

$$\text{Просечно време трајања} = \frac{\text{број нерешених предмета на крају}}{\text{број решених предмета у току године}} \times 365$$

Други важан показатељ учинка, савладавање прилива, израчунава се такође на **годишњем нивоу** према следећој формули:

$$\text{Савладавање прилива} = \frac{\text{број решених предмета у години}}{\text{број примљених предмета у години}} \times 100$$

Овај индикатор саставни је део статистичких извештаја судова у Србији.

Просечна дужина судског поступка у Србији за период 2012-2019. година приказана је у следећој табели:

ВРЕМЕ ПОТРЕБНО ЗА РЕШАВАЊЕ ПРЕДМЕТА У ДАНИМА

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Број нерешених предмета на крају	3.158.400	2.874.782	2.849.360	2.886.619	2.043.925	1.911.086	1.701.580	1.656.645
Број решених предмета	2.156.958	2.084.768	1.793.212	2.087.332	2.953.921	2.335.760	2.298.870	2.268.769
Време потребно за решавање предмета	534	503	580	505	253	299	270	267

Табела 31.

У наредној табели упоредно (на две године као за извештавање за СЕРЕЈ) су приказани показатељи савладавања прилива и време потребно за решавање предмета за све врсте судова у Републици.

САВЛАДАВАЊЕ ПРИЛИВА И ПРОСЕЧНА ДУЖИНА ТРАЈАЊА У ДАНИМА

Врста суда	Савладавање прилива	Време потребно за решавање предмета	Савладавање прилива	Време потребно за решавање предмета	Савладавање прилива	Време потребно за решавање предмета	Савладавање прилива	Време потребно за решавање предмета
	2012.		2014.		2016.		2018	
	%	у данима	%	у данима	%	у данима	%	у данима
Врховни касациони суд	105,65	98	80,73	176	95,48	173	94,88	181
Управни суд	80,64	496	103,74	439	89,45	534	73,41	734
Апелациони судови	99,39	116	109,02	111	102,05	88	99,71	86
Виши судови	105,92	134	96,6	121	87,52	179	102	134
Основни судови	111,44	810	110,29	901	191,09	254	113,98	323
Привредни апелациони суд	105,55	190	103,9	210	109,71	245	111,68	159
Привредни судови	120,01	207	100,64	337	109,95	227	99,25	160
Прекршајни апелациони суд	98,24	13	96,06	25	99,80	22	97,15	29
Прекршајни судови	107,72	257	92,67	290	98,32	278	113,17	278
УКУПНО	109,53	534	102,34	580	139,87	253	110,03	270

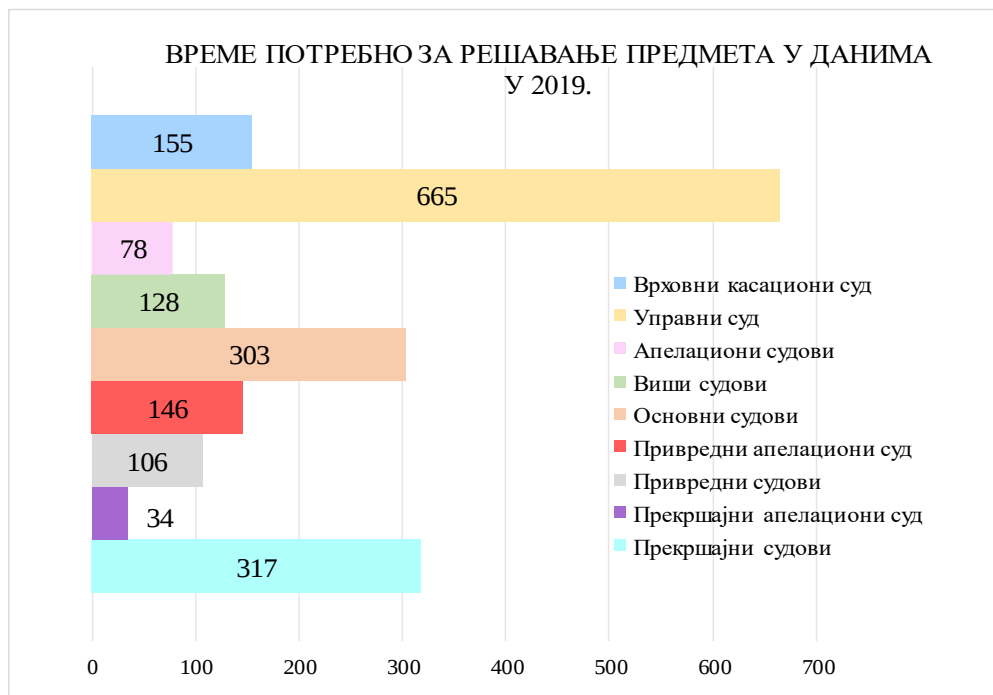
Табела бр. 32.

Подаци о просечном савладавању прилива и просечној дужини трајања поступка по врсти суда у 2019 години приказани су у наредној табели и графикону:

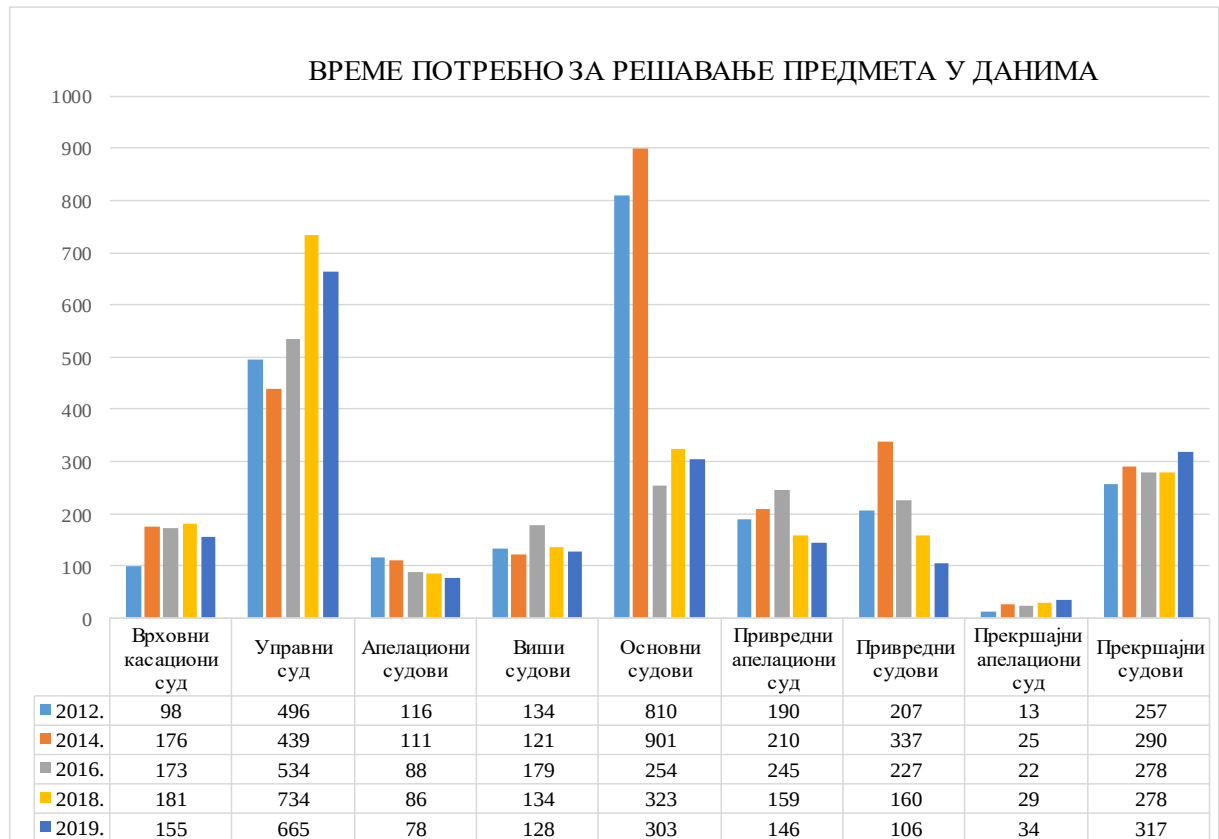
САВЛАДАВАЊЕ ПРИЛИВА И ПРОСЕЧНА ДУЖИНА ТРАЈАЊА У ДАНИМА
У 2019. ГОДИНИ

Врста суда	Савладавање прилива	Време потребно за решавање предмета у данима
Прекршајни судови	97.08	317
Прекршајни апелациони суд	98.66	34
Привредни судови	112.23	106
Привредни апелациони суд	99.71	146
Основни судови	104.03	303
Виши судови	102.49	128
Апелациони судови	103.17	78
Управни суд	94.44	665
Врховни касациони суд	92.43	155
УКУПНО	102.01	267

Табела 33.



Графикон бр.30.



Графикон бр.31.

Наведене табеле показују да је у судовима у Републици Србији, без обзира на непопуњеност судијских места и поновно неочекивано повећање прилива нарочито у основним судовима и посебној врсти предмета ради заштите права на суђење у разумном року, прилив у свим материјама савладан са 102,01%, а време за решавање предмета смањено на 267 дана.

ЗАКЉУЧЦИ

1.

У 2019. години је у судском систему било непопуњено укупно 319 судијских места - што је последица првобитне забране избора судија коју је изрекао Уставни суд, затим измене прописа о избору судија, којима је процедура избора допуњена новим елементима, тестирањем, обавезним интервјуима, као и неблаговременим избором судија на трогодишњи мандат, враћањем предлога ВСС из скупштинске процедуре, те одласком судија из судског система било због пензионисања или одлуке да се баве другим пословима.

Осим тога, и смањење броја запослених у судовима, као резултат вишегодишње забране запошљавања додатно увећава обим послова које обављају запослени који су остали у систему, структура запослених због тога није увек адекватна, а број судијских помоћника - није одговарајући потребама, иако би требало да их буде у систему бар исто толико колико и судија.

Неповољну старосну структуру судија и запослених у судовима треба отклонити будућим системским решењима, редовним и благовременим попуњавањем упражњених места, да би се обезбедио стручни и искуствени континуитет у обављању свих судских послова.

2.

У свим судовима у Републици решено је 2.268.769 предмета, тако да је пораст броја решених предмета константан почев од 2012. године, а то је нарочито изражено у судећим материјама будући да се је у последње четири године решавано сваке године по око 500.000 више предмета него 2012. године, без обзира на константно смањени број попуњених судијских места.

Судови у Републици су и у 2019. години решили 1.309.837 предмета који се не исказују у табелама овог Извештаја као решени предмети (овере, уверења, и сл које нису у надлежности јавних бележника), па је тако у основним судовима решено 401.549 оваквих предмета, у вишим судовима 33.560, а у прекршајним судовима 874.728. По њима поступа судска администрација под надзором судија, па поступање и по овим предметима оптерећује рад судова.

Јавним бележницима судови су, од примљених 134.226 оствинских предмета, уступили као поверене послове 122.708 оставинских предмета (55.005 ради састављања смртнице и 67.703 ради спровођења оставинске расправе).

3.

Савладавање прилива у свим материјама је 102,01%, нешто лошије него 2018. године, што је последица неочекиваног повећања прилива у 2019. години у односу на 2018. годину, будући да је 2018. године примљено 2.089.237 предмета, а у 2019. години - 2.224.102, и то у судећим материјама, највише у основним судовима.

Изразито повећање прилива је у материји заштите права на суђење у разумном року, јер је у тој материји у 2019. години примљено 100.600 предмета, од чега је преко 30.000 парница ради накнаде нематеријалне и материјалне штете, који основни судови нису

могли савладати због повећања прилива у осталим материјама и непопуњених судијских места.

4.

Упоредни показатељи за период 2012. до 2019. године указују на константно смањење броја нерешених предмета у систему, па је тако 2012. године у Републици било нерешено 3.158.400 предмета, а на крају 2019. године остало је нерешено укупно 1.656.645 предмета или 1.501.755 мање него 2012. године.

У судећим материјама, број нерешених предмета је повећан у односу на 2012. годину што је последица константног повећања прилива последњих година, који смањени број судија и поред појачаног ангажовања није успео да савлада.

5.

У 2019. години решено је мање старих предмета, што је последица повећања броја хитних предмета, поновног неочекиваног скока прилива и непопуњености упражњених судијских места, па се повећање броја судијских места неће одразити на укупне резултате, јер у изборној години можемо очекивати попуњавање упражњених судијских места тек у другој поливини 2020. године.

Међутим, имплементацијом Закона о изменама и допунама ЗИО које су ступиле на снагу 3.8.2019. године, а примењују се почев од 1.1.2020. године, и спровођењем Упутства које су донели ВКС, ВСС и МП, у сарадњи са пројектима ЕУ за Србију - Подршка ВКС и УСАИД - Владавина права, можемо очекивати коначно разрешење проблема старих извршних предмета у судовима.

6.

Проблем оптерећености Управног суда, виших судова или неравномерне оптерећености судија у судовима у Републици неопходно је решавати на основу анализа које би требало да спроведу ВКС, ВСС и МП, да би се адекватном изменом законског оквира омогућило ефикасније поступање судова у свим инстанцама.

7.

Према упоредним показатељима СЕРЕЈ-а видљиво је повећање ефикасности у савладавању прилива и времену потребном за решавање предмета у судовима у Републици (у 2019. савладавање прилива 102,01% у свим материјама а време потребно за решавање предмета је 267 дана), будући да је у основним судовима за решавање предмета на пример био потребан 901 дан - 2014. године, 2018. - 323 дана, а 2019. године је 303 дана.

8.

Презентирани подаци указују на добре резултате судова.

Ови резултати не би били такви да судије и сви запослени у судовима у извештајном периоду нису уложили максималан напор како би се смањио број заосталих и нерешених предмета, посебно оних старих у околностима у којима су радили (мањи број судија и мањи број запослених).

Од судија се очекује да уложи и у наредном периоду максималан напор како би се смањио број заосталих нерешених предмета, јер повећање ажурности, ефикасан и квалитетан рад судова једино може повратити поверење грађана у рад судова.

Наш циљ је да створимо независно, непристрасно и ефикасно судство, на темељима поштовања и заштите људских права и слобода. Да би то остварили неопходно је да томе допринесу и саме судије, својом стручношћу, оспособљеношћу и посвећеношћу.

Морам нагласити да ефикасност не сме ићи на уштрб квалитета судских одлука, а сам појам - квалитет правде је комплексан појам и не зависи само од судске власти. Повезан је са квалитетом закона који се доносе и спроводе, степеном независности и непристрасности суда, квалитетом и квантитетом средстава потребних за рад суда, али и интегритету и одговорношћу носилаца судијске функције, и посебно спровођењу антикорупцијских мера у судству.

Испуњењем наведених циљева и постулата у наведеном периоду, бићемо у ситуацији не само да решимо старе предмете, већ и да спречимо њихово настајање и уз уједначену судску праксу подићи ћемо квалитет правде на ниво какав заслужују наши грађани.

**В.Ф. ПРЕДСЕДНИКА
ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА
СУДИЈА
Драгомир Милојевић**

ПРИЛОГ ОЗНАКЕ УПИСНИКА

Уписници основних судова

К – ознака уписника за кривичне предмете

П, П1, П2, ... – ознаке уписника предмета грађанске материје (парнични предмети, радни и породични спорови, итд.)

П1-уз – ознака уписника за предмете радних спорова у вези са узбуњивањем

И – ознака уписника за предмете извршења на основу извршне исправе

Ив – ознака уписника за предмете извршења на основу веродостојне исправе

Р4п, Р4и, Р4к, Р4р и Р4в – ознака уписника за предмете у поступку заштите права на суђење у разумном року

Прр – ознака уписника за предмете по тужбама за накнаду неимовинске штете због повреде права на суђење у разумном року

Прр1 – ознака уписника за предмете по тужбама за накнаду имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року

Уписници виших судова

К, К1, К2, К3 – ознаке уписника за првостепене кривичне предмете

Км – ознака уписника за предмете према малолетницима

Кж, Кж1 – ознаке уписника за кривичне предмете по жалби („мала апелација“)

П, П1.... – ознаке уписника за грађанске предмете парнице

П3 – ознака уписника за грађанске медијске предмете

П4 – ознака уписника за ауторске спорове

П-уз – ознака уписника за предмете по тужбама у вези са узбуњивањем

Прр-уз – ознака уписника за привремене мере пре покретања спора по тужби у вези са узбуњивањем

Гж, Гж1... – ознаке уписника за грађанске предмете по жалби („мала апелација“)

Уписници апелационих судова

Кж1 – ознака уписника кривичних предмета у којима се одлучује по жалби на првостепене пресуде

Кж2 – ознака уписника кривичних предмета у којима се одлучује по жалби на решења

Кж3 – ознака уписника кривичних предмета у којима се одлучује по жалби на другостепене пресуде

Кжм1 – ознака уписника кривичних предмета у којима се одлучује по жалби на првостепене мериторне одлуке у поступцима према малолетницима

Гж – ознака уписника грађанских предмета у којима се одлучује по жалбама изјављеним против одлука првостепених судова у парничним поступцима

Гж1 – ознака уписника грађанских предмета у којима се одлучује по жалбама изјављеним против одлука првостепених судова у радним споровима

Гж2 – ознака уписника грађанских предмета у којима се одлучује по жалбама изјављеним против одлука првостепених судова у породичним споровима

Гж-уз – ознака уписника грађанских предмета по жалбама на одлуке виших судова по тужбама за заштиту у вези са узбуњивањем

Гж1-уз – ознака уписника грађанских предмета по жалби у радним споровима у којима је истакнут навод да је у питању одмазда због узбуњивања

Уписници привредних спорова

П, П1, П2, П3, П4, П5 – ознака уписника за парничне предмете приватизације, статусне спорове, банкарске спорове, грађевинске спорове, ауторске спорове, спорове индустријске својине и др.

Пл – ознака уписника за платне налоге

Р – ознака уписника за разне грађанске предмете

Пк – ознака уписника за привредне преступе

Ст – ознака уписника за стечаје

Л – ознака уписника за ликвидације

И – ознака уписника за предмете извршења на основу извршне исправе

Ив – ознака уписника за предмете извршења на основу веродостојне исправе

Уписници прекршајних судова

Пр – ознака уписника за прекршаје

Прм – ознака уписника за малолетне учиниоце прекршаја

Ипр, Ипр1, Ипр2, Ипр3 – ознака уписника за извршење

Р4п – (01, 02, 03) – ознаке уписника за предмете у поступку за заштиту права на суђење у разумном року

Уписници Прекршајног апелационог суда

Прж – ознака уписника за жалбе

Пржм – ознака уписника за жалбе у поступку према малолетницима

Уписници Привредног апелационог суда

Пкж – ознака уписника за другостепене предмете привредних преступа

Пж – ознака уписника за другостепене парничне предмете

Иж – ознака уписника за другостепене извршне предмете

Р – ознака уписника за предмете сукоба и делегације надлежности

Уписници Управног суда

У – ознака уписника за управне спорове

Уо – ознака уписника за одлагање извршења пре подношења тужбе

Уп – ознака уписника за понављање управно-судског поступка

Уи – ознака уписника за извршење пресуде Управног суда

Уж – ознака уписника за жалбе у изборним споровима

У-уз – ознака уписника за предмете у вези са заштитом узбуњивача

Уписници Врховног касационог суда

Кзз – ознака уписника за кривичне предмете поводом захтева за заштиту законитости

Рев, Рев1, Рев2, Прев, Древ, Рев-уз, Рев2-уз – ознаке уписника за грађанске предмете поводом ревизије, директне ревизије, ревизије у вези са заштитом узбуњивача

Гзз, Гзз1, Пзз, Пзз1 – ознаке уписника за грађанске предмете поводом захтева за заштиту законитости

Гзп1, Гзп2, Пзп1, Пзп2 – ознаке уписника за грађанске предмете поводом захтева за преиспитивање правноснажне судске одлуке

Спп, Спп1 – ознаке уписника за грађанске предмете поводом спорног правног питања

Узп – ознака уписника за управне предмете поводом захтева за преиспитивање судске одлуке

Прзп – ознака уписника за управне предмете поводом захтева за преиспитивање правноснажних пресуда прекршајног суда

Узз – ознака уписника за управне предмете поводом захтева за заштиту законитости

Уж – ознака уписника за управне предмете поводом жалби

Приређивач:
Врховни касациони суд
Драгомир Милојевић, в.ф. председника

Сарадници:
Снежана Андрејевић, судија ВКС у пензији
Наташа Младеновић, самостални саветник, статистичар – аналитичар
Бојан Љубичић, самостални саветник, статистичар – аналитичар

Издавање ове публикације финансирано је помоћу средстава Вишедонаторског повереничког фонда за подршку правосудног система (МДФ-ЈСС). Садржај ове публикације одражава искључиво мишљење аутора и не представља званичне ставове МДФ-ЈССа.



Multi-Donor Trust Fund

for Justice Sector Support in Serbia

